

kk. 84. külpolitikai híreink jegyzéke 16.00 órától zárásig

bs/e

1972. június 1. /mti/

54. vietnami hadijelentés
55. indiai kongresszus párt
56. jugoszláv szöveg - moszkvai tárgyalások
57. a szenegáli kormány határozata
58. jugoszláv ifjuság - nyilatkozat
59. dolanc - tájékoztatás /szerk.táj./
60. tel aviv-i merénylet
61. chile - diplomáciai kapcsolatok
62. bhutto
63. cento miniszteri értekezlet - 2
64. kubai lapok - fidel castro
65. jurij zsuov - szovjet-amerikai tárgyalások
66. angol lapok - nato /szerk.táj./
67. cdu-tanácskozás
68. a nyugat-berlini egyezmény aláírása /szerk.táj./
69. vdk - bombázás
70. honecker a moszkvai csucs jelentőségéről
71. tel aviv-i merénylet - 2
72. környezetvédelmi konferencia /szerk.táj./
73. szidki - tel aviv-i merénylet /szerk.táj./
74. fasiszta támadások
75. rövid hírek  
montevideo: aztrájk  
róma: razzia  
uj delhi: hajószerecsétlenség  
tokio: mesterházi-könyv
76. izvesztyija - szovjet békepolitika
77. finn szocdem kongresszus
78. cento miniszteri értekezlet - 3
79. az szkp és a szovjet állam vezető szervei megvitatták és jóváhagyták a szovjet-amerikai csucstalálkozó eredményeit
80. palme - kreisky
81. baader - 3
82. ipc államosítás
83. riadókészültség tel aviv-ban
84. hírjegyzék

...-

- v é g e -

-64 -

22.12/e. bl

**M.T.I.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fény-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti külföldi hírek

1972. június 2. /péntek/

kk: 1. v á r h a t ó

by/um Leh

brüsszel	az európai közvélemény képviselőinek közgyűlése
london	rogers-beszéd a cento konferencián
párizs	eyskens és harmel francia vezetőkkel tárgyal
rijád	bhutto befejezi tárgyalásait és elutazik
tampere	a finn szociáldemokrata párt kongresszusa
peking	royle államtitkár folytatja megbeszéléseit
san josé	angela davis pöre

--

- 1 -

7.15/um

78 805

kk 2. dél-vietnam - hadihelyzet

ml/sp um leh saigon , hanoi, 1972. június 2. /mt1/

b-52-es amerikai óriásgépek az elmúlt huszonnégy órában kilencszáz tonna bombát szórtak le a felszabadító erők kezén lévő quang tri tartományi székhelyre és környékére - jelentette be pénteken a saigoni amerikai hadvezetés egyik szóvivője. a b-52-esek tíz bevetésben mintegy hét-harminc kilométeres sávban támadták a város nyugati és déli térségeit. az afp a quang tri elleni bombatámadások fokozódásából arra következtet, hogy a saigoni kormánycsapatok az amerikai tüzerő nagyarányú támogatásával esetleg újból kísérletet tehetnek a város visszafoglalására.

közben a dél-vietnami fennsíkban lévő kontum tartományi székhelyen folytatódtak az utcai harcok. a népi erők a város belső területein szilárdan tartják állásaikat és az éjszaka folyamán mintegy 120 aknát és rakétát lőttek a kormánycsapatok birtokában lévő stratégiai célpontokra.

folytatódnak a harcok a saigontól kilencven kilométerrel délnyugatra lévő an loc környékén is. az afp szerint a csaknem kéthónapja tartó harcok következtében a város romhalmazzá változott. a saigoni katonák mélyen a föld alá épített bunkerekben próbálják átvészelni a szinte állandó jellegű tüzérségi támadásokat.

ugyancsak az afp számol be arról, hogy csütörtökön a dél-vietnami fennsík térségében csökkent a b-52-esek támadásainak száma. ezt megfigyelők azzal hozzák összefüggésbe, hogy a fennsíkban beköszöntött a monszunidőszak és a vidéket sűrű ködfelhő borítja.

x x x

ton duc thang, a vietnami demokratikus köztársaság elnöke hétfőn üzenetben üdvözölte salvador allende chilei elnököt abból az alkalomból, hogy a két ország között felvették a diplomáciai kapcsolatokat. /afp, reuter, taszsz/

--

- 2 -

7.53/um

JK 80

kk 3. japán nukleáris program

éb/um leh t o k i ó , 1972. június 2.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

a japán atomenergia bizottság elkészítette tízéves tervét, amely meghatározza az ország atomenergia fejlesztési politikáját. az új terv arra a feltételezésre alapul, hogy japánnak 1985-ben 236 millió kilowatt villamos energiára lesz szüksége, s ebből 60 millió kilowattot atomerőművek szolgáltatnak majd. egy 1967-ben készült korábbi atomfejlesztési terv ennek a kilowatt mennyiségnek csupán a felét irányozta elő. a terv megvalósításához 1980-ig tíz új, nagyteljesítményű atomreaktort építenek japánban. a japán atomerőművek működtetéséhez 1980-ban nyolcezer tonna, 1985-ben pedig tizenötezer tonna tisztított urániumra lesz szükség. ennek kétharmadát főleg amerikai importból, egyharmadát pedig hazai forrásokból fedezik.

tokiói politikai és katonai körökben összefüggésbe hozzák a most közzétett intenzív atomfejlesztési tervet azzal a lehetőséggel, hogy japán végülis rátér az atomfegyverzés útjára. az ettől való félelem tükröződik egy külön jelentésben, amelyet az atomfejlesztési terv előkészítésében résztvevő albizottság juttatott el a japán atomenergia bizottsághoz. az albizottságban résztvevő tudósok és specialisták egyrészt követelték, hogy japán kizárólag békés célokra vegye igénybe növekvő nukleáris kapacitását, másrészt sürgették, a japán kormány mielőbb ratifikálja az atomsorompó szerződést. az albizottság felhívta a figyelmet azokra a veszélyekre is, amelyek az ország lakosságát fenyegetik a radioaktív hulladék felhalmozódása, továbbá annak következtében, ha a japánban gyakori földrengések megrongálnak atomerőműveket.

--

kk 4. házkutatás

éb/um leh t o k i ó , 1972. június 2. /mt1/

a japán rendőrség pénteken házkutatást tartott okamoto kozo lakásán. mint ismeretes, a 24 éves egyetemi hallgató az egyetlen életben maradt tagja a japán „öngyilkos kommandónak”, amely végrehajtotta a tel aviv-i repülőtéri merényletet. a házkutatás során a rendőrség lefoglalta a merénylő szüleihez írt leveleket, jegyzetfüzeteit és könyveit. ugyancsak házkutatást tartottak okamoto kozo bátyjának tokiói lakásán, valamint egy kiotoi egyetemista lakásán, akinek neve előfordul abban a jegyzetfüzetben, amelyet az izraeli rendőrség kobozott el a letartóztatott japán merénylőtől. megfigyelők szerint a japán hatóságok arra használják fel a tel aviv-i vérengzést, hogy minden eddignél keményebben lecsapjanak nemcsak az ultraradikális mozgalomra, hanem általában a japán egyetemek baloldali beállítottságu szervezeteire.

8.02/um

+ 3 -

JK 80

kk 5. hatodik flotta - görög kikötők

ml/sp um leh w a s h i n g t o n , 1972. június 2. /mt1/

a földközi-tengeren cirkáló amerikai hajók július 1-től szabadon kiköthetnek és állomásozhatnak a görög kikötőkben - jelentették be csütörtökön hivatalosan washingtonban.

a nemzetközi közvélemény tiltakozása ellenére a görög és az amerikai kormány között megállapodás jött létre arról, hogy a 6. flottához tartozó amerikai rombolók és repülőgépanyahajók gyakorlatilag haditámaszpontként használhatják görögország kikötőit.

az egyezmény értelmében az is lehetővé válik, hogy július 1-től amerikai tengerészek, tisztek, és hozzátartozóik telepedjenek le athénban. /afp, up1/

--

kk 6. rövid hírek

ae/um leh 1972. június 2. /mt1/

h u s k v a r n a : sirály

hitchcocki jelenet játszódott le a svédországi huskvarna közelében, a tengerparton. a 61 éves ivar hellmann sétálni indult, amikor egy vízjogo tengeri sirály csapott le rá. az állat belekapaszkodott a férfi hajába, s hiába való volt hellmann minden igyekezete, hogy távozásra bírja. kétpercnyi birkózás után hellmann összeesett és meghalt. halálát az orvosok szerint szívroham okozta. /up1/

f o k ű v á r o s : diákok

negyven fehérbőrű egyetemista fiatal tartóztatott le csütörtökön a fokvárosi rendőrség. a diákok a parlament előtt vonultak el tüntető menetben, s tanintézeteik reformját valamint a felsőoktatásban is következetesen érvényesülő apartheid folszámolását követelték. /afp/

/folyt.köv./

- 4 -

8.15/um

8/5

kk 6. /rövid .....1.folyt./um

m a d r i d : hillenbrand

martin hillenbrand, európai ügyekben illetékes amerikai külügyi államtitkár csütörtökön este varsóból madridba érkezett. tájékoztatja lopez bravo külügyminisztert nixon elnök szovjet-unióbeli és lengyelországi utjáról valamint azokról a problémákról, amelyek a nato miniszteri értekezletén fölmerültek. /afp/

s y d n e y : óriásbébi

hét kiló hetven dekás óriásbébit szült egy sydney-i asszony, a 25 éves janice tuerney. a súlytól eltekintve minden normális volt a szülés körül: a kisfiu nem császármetszéssel jött a világra, hanem természetes úton. az anya, aki maga is csaknem két méter magas, gyermekével együtt kitűnő egészségnek örvend. föltételezik sydney-ben, hogy az ifju tuerney súly-világrekordot állított fel. /reuter/

f r a n k f u r t : amerikai katona

a nyugat-németországi majna-frankfurtban csütörtökön hajnalban rendőrgolyók végeztek egy 18 éves amerikai katonával. a katona társával együtt egy bérelt gépkocsit vezetett. amikor megállították, hogy a hajtási engedélyét kérjék, pisztolyából tüzet nyitott az intézkedő rendőrré. az visszalépett, s a katona holtan terült el. társát, aki a kocsival szökni próbált, elfogták. /up1/

w a s h i n g t o n : rush

kenneth rush, az egyesült államok volt bonni nagykövete, aki jelenleg hadügyminiszter-helyettes, csütörtökön este washingtonból nyugat-berlinbe repült, hogy részt vegyen a nyugat-berlinről kötött négyhatalmi megállapodás aláírásán. /reuter/

n e w y o r k / e n s z : guinea-bissau

portugál gyarmati katonák hatoltak be a múlt hét péntekén guinea-bissau-ból szenegál területére, s vandál módon megölték hat szenegáli határőrt -, közölte szenegál állandó ENSZ-képviselője a biztonsági tanács elnökéhez intézett panaszlevelében. medoune fall, az ENSZ-nagykövet, bejelentette: országa fönntartja magának azt a jogot, hogy szükség esetén a biztonsági tanács összehívását kérje. /reuter, afp/

/folyt.köv./

- 5 -

8.20/um

8/5

kk 6. /rövid ....2.folyt./um

teherán: merénylők

az iráni rendőrség közölte, hogy a nixon-látogatás idején elkövetett négy teheráni bombamerénylet tettesei közül kettőt elfogtak. /afp/

..

kk 7. indira gandhi nyilatkozata

ml/sp um leh u j - d e l h 1, 1972. június 2. /mti/

india üdvözli a szovjetunió és az egyesült államok magasrangú képviselőinek csúcstalálkozóján született eredményeket - jelentette ki indira gandhi miniszterelnök pártja, az indiai nemzeti kongresszus országos bizottságának ülésén. a hasonló csúcstalálkozókat - mondotta - üdvözölni kell, mivel hozzájárulnak a nemzetközi feszültség csökkentéséhez.

a stratégiai fegyverzetek korlátozásáról aláírt szovjet-amerikai megállapodásokról szólva az indiai kormányfő kifejezte reményét, hogy ez a fontos lépés korlátozólag hat az egész emberiséget fenyegető nukleáris fegyverkezési hajszára. a miniszterelnök hangot adott annak a meggyőződésének, hogy a szovjet-amerikai megállapodásokat és tanácskozásokat a nemzetközi feszültség csökkentésének irányába mutató újabb lépések követik.

india külpolitikájára térve indira gandhi rámutatott, hogy az ország a békés együttélés, a béke és a más országok ügyeibe való be nem avatkozás elvein nyugvó politikát követ. a miniszterelnök elítélte azt a törekvést, hogy a „kommunizmus feltartóztatásának„ jelszavával agresszív tömböket és csoportosulásokat hozzanak létre.

indira gandhi üdvözölte a vietnami nép szabadságharcát, állást foglalt az indokínai helyzet politikai rendezése mellett, majd ismét kifejezésre juttatta, hogy india a hindusztáni szubkontinensen szilárd és békés viszonyokat kíván megteremteni, s e célból normalizálni szeretné kapcsolatait pakisztánnal. /taszsz, reuter, ap/

..  
- 6 -

8.25/um

JG 900

kk 9. kim ir szen - japán

éb/um leh t o k i ó , 1972. június 2. /mti/

kim ir szen, a kndk miniszterelnöke csütörtökön három óras tárgyalást folytatott a komeito japán ellenzéki párt phenjanban tartózkodó küldöttségével, amelyet takeiri josikacu, a párt elnöke vezet. a koreai vezető a tárgyalások során kifejtette meggyőződését, hogy a japán tömegek nyomása előbb-utóbb a kndk-val szemben ellenséges politika megváltoztatására készíti a japán kormányt.

kim ir szen hangsúlyozta, az önrendelkezés elve alapján lehetséges korea két részének egyesítése. a koreai vöröskereszt szervezetek közti tárgyalások - mondotta - segítenek eloszlítani a kölcsönös bizalmatlanságot és félreértéseket. véleménye szerint az észak és a dél egyesítése lehetséges, függetlenül a két országrész közti politikai különbségektől. ugyanakkor rámutatott, hogy az egyesítés legfőbb akadálya az egyesült államok csapatainak dél-koreai jelenléte.

..

kk 8. okinawa - választás

éb/um leh t o k i ó , 1972. június 2.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

június 25-én kormányzóválasztást tartanak okinawán, amely május 15-én került ismét japán fennhatóság alá, huszonhét évi amerikai katonai megszállás után. megfigyelők szerint a választás erőpróbanak ígérkezik a sziget haladó és konzervatív irányzatai között, s lényegesen befolyásolja majd okinawa politikai jövőjét. a haladó erők jelöltje a népszerű jara csobjo, aki hosszú éveken át vezette okinawa lakosságának harcát az amerikai megszállás megszüntetéséért és a sziget japánhoz való visszatéréséért. jara csobjo jelenleg is okinawa kormányzója. választási ellenfele ota szeiszaku, volt kormányzó, a japánban hatalmon lévő konzervatív liberális demokrata párt tagja.

a választás háttéréül az szolgál, hogy a hivatalos japán területté vált szigeten ottmaradtak az amerikai katonai támaszpontok, s korábbi agresszív szerepük ázsiai és különösen vietnámi viszonylatban mitsem változott.

/folyt.köv./

- 7 -

8.30/um

JG 915

kk 8. /okinawa .....folyt./um

a sziget gazdaságilag elmaradott, s a japánhoz való visszatérés eddigi egyetlen „eredménye”, az abnormális áremelkedés. a hadó erők szerint a szato-kormány kiürítette okinawát az egyesült államoknak, s a sziget visszatérése japánhoz akkor válik teljessé, ha felszámolták az amerikai támaszpontokat és az utolsó amerikai katona is elhagyta okinawát. a konzervatívok ezzel szemben az amerikai katonai jelenlét fenntartása és okinawa liberális demokrata ellenőrzése mellett szállnak sikra.

junius 25-én okinawa 580 000 választója dönti el, melyik irányzat kezébe helyezi a sok vihart látott sziget politikai és gazdasági jövőjének sorsát.

--

kk 10. ipc - államosítás

ae um leh beirut / damaszkusz, 1972. junius 2./mti/

iker-államosítás vetett véget csütörtökön az iraki nemzeti olajkincs kiaknázása terén majdnem egyeduralkodó iraq petroleum company olajtársaság hatalmának.

irak - mint az hasszán al-bakr elnök ünnepélyesen bejelentette - államosította a kirkuk környéki olajkutakat, mivel az ipc nem engedett a bagdadi kormány két héttel ezelőtti ultimátumának. irak magasabb garantált jövedelmet, nagyobb beleszólási jogot és 100 millió font sterling kártérítést követelt a társaságtól. az ipc nem adott kielégítő választ a követelésre.

irak után szíria is hasonló intézkedést jelentett be. hafez asszad szíriai elnök közölte, hogy szíriai tulajdonba kerültek az ipc szíriai területen futó vezetékai és szivattyutelepek, amelyek irak nyersolaját a földközi-tengeri kikötőkbe vitték.

irakban is, szíriában is katonai egységek vették át az ipc-vagyon őrizzetét. irak összes valutabevételének közel 80 százalékát kapta eddig az ipc-től /200 millió dollár/, szíria pedig évi 80 millió dollárt kapott tranzit-illetékként. bagdad fő panasza az volt az ipc-vel szemben, hogy a társaság drasztikusan csökkentette termelését a kirkuki olajmezőkön, s ez kedvezőtlenül érintette az ország olajjövedelmeit. vonatkozik ez szíriára is.

9.00/um

fb 930

- 8 -

kk 10. /ipc - államosítás ....folyt./um

az ipc álláspontja szerint a kirkuki olaj rögzített ára tulságosan magas volt /a rögzített ár után kapta irak az illetéket/; nem tartott lépést a perzsa-öbölből kivitt olaj szállítási költségeinek csökkenésével. / a „földközi-tengeri”, olaj elvileg olcsóbb, mint a perzsa-öbölbeli, mivel rövidebb a szállítás utja. a tankhajó-boom azonban alaposan leszorította a szállítási költségeket, s így a kétfajta olaj közötti költségrés beszűkült. irak ezt az ipc szerint nem volt hajlandó tudomásul venni - a szerk./

függő kérdés, miként téríti meg irak az ipc kárát. kész tény, hogy a bagdadi kormány „különleges bánásmódban”, részesíti az ipc-ben érdekelt compagne francaise des petrolest - mégpedig a francia közel-keleti politika elismerésaként. al bakr elnök felajánlotta, hogy az ipc-ben körülbelül 25 százalékosan érdekelt cfp számára „mindkét félnek kielégítő”, megoldást találjanak. nem érvényes ez az ipc többi tulajdonosára a mobil oil-standard oil közös /amerikai/ érdekeltségére, a british petroleum-ra és gulbenkian-alapítványra.

számítani lehet arra, hogy az államosított ipc-tulajdonosok megpróbálják megakadályozni az immár iraki tulajdonba került olaj értékesítését a világpiacon s nemzetközi jogi fórumon nyújtanak be keresetet az iraki kormány ellen. ennek következményeként egy hosszú és bonyodalmas procedura kezdődik.

figyelmet érdemel, hogy libanon, amelynek területén ugyan-csak áthaladnak az ipc vezetékai, tovább működtet egy ipc-olajfinomítót is nem követte irak és szíria példáját. a beirut-i hivatalos állásfoglalás még várat magára, noha szalam miniszterelnök feltűnő gyorsasággal biztosította kormánya támogatásáról irakot. szíriának persze módjában áll, hogy lehetetlenné tegye az olaj átszivattyuzását a libanoni olajfinomítóba, s így beirut gyakorlatilag kényszerhelyzetbe kerülhet. libanon tranzit-illetékei eddig évi három millió fontra rugtak.

/folyt.köv./

- 9 -

9.02/um

fb 945



kk 10. /ipc - államosítás ...2.folyt.;um

végezetül, de nem utolsó sorban: beiruti megfigyelők úgy látják, hogy az iraki elhatározást nem kis mértékben bátorította a nemzeti olajtársaság rumeilai - önálló - olamezőjének megnyitása, amely, mint emlékeztet, Koszigin szovjet miniszterelnök jelenlétében történt április 1-én. Irak ezzel kiszabadult az ipc guzsából, s noha rumeila termelése még eltörpül a kirkuki mezők mellett, megtörtént az első lépés a nemzeti olajipar kiépítése felé.

sehab tábornok, iraki hadügyminiszter csütörtökön este bejelentette: az iraki hadsereg kész fegyverrel megvédeni a hazát és a haladó rendszer vívmányait - beleértve Irak mostani, „második”, forradalmát, az olajforradalmat is. /reuter, dpa, upi/

..-

kk 11. ciprus - püspökök

fe/um Leh n i c o s i a , 1972. június 2. /mti/

a ciprusi szent szinódus három püspöke csütörtökön ismét felszólította makarioszt, hogy mondjon le elnöki tisztségéről. a püspökök június 10-ig bezárólag kérnek választ. a felszólítás elutasításának esetére a püspökök azzal fenyegetőznek, hogy a kánonjognak megfelelően szankciókat fogantatosítanak ellene, s azt is kilátásba helyezték, hogy kiűzik az egyházból.

a püspökök első ultimátumukat március 2-án adták át, ezt az elnök visszautasította. az ultimátum akkor a szent szinódus - és junta ellenes tüntetések egész sorát robbantotta ki. /ap, dpa, reuter, afp/

..-

kk 12. angela davis

sz/um Leh s a n j o s é , 1972. június 2. /mti/

csütörtökön Leo Branton ügyvéd védőbeszédével véget ért Angela Davis „ügyének”, tárgyalása.

a vád két sarkalatos érvét: hogy tudniillik a fiatal kommunista filozófusnő maga vásárolta azt a fegyvert, amellyel 1970 augusztusában a gyilkosságot elkövették, továbbá, hogy a gyilkosság után az igazságszolgáltatás elől menekülve utazott kaliforniába, Branton a következőképpen cáfolta: Davis a fegyvervásárláskor nevét és aláírását adta. ha a bíróság ezek után büntetésnek nyilvánítaná, azt kell hinnie, hogy a vádlott gyengeelméjű... ami a kaliforniai utazást illeti, a védő rámutatott: az 1970 augusztusi vérengzés után a vádlottnak, aki feketebőrű, a tomboló fajgyűlölet elől saját életének megmentése végett kellett elmenekülnie San Rafaelből.

/folyt. köv./  
9.07/um

- 10 -

JK 955

kk 12. /angela .....folyt./um

védőbeszédében Leo Branton megjegyezte: a bíróságnak figyelembe kell vennie azt is, hogy Angela Davis nem csupán néger és polgárjogi harcos, de kommunista is. az pedig köztudott - írta hozzá Branton -, hogy ebben az országban kommunistaellenesség dühöng.

pénteken a bíró kiadja utolsó instrukcióit, és a hét nőből és öt férfiből álló esküdtszék tanácskozássra ül össze. /upi, dpa, afp, taszsz/

..-

kk 13. ndk - dán parlament

fe bzs Leh koppenhága, 1972. június 2. /mti/

a dán parlament határozatot fogadott el, melyben felszólítja a kormányt, ismerje el a német demokratikus köztársaságot. a határozatot 83 képviselő megszavazta /a szociáldemokrata kormánypárt és a szocialista néppárt képviselői/, az ellenzék tartózkodott. a határozat javasolja továbbá, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvételéig is, a kormány fejlessze a már meglévő kapcsolatokat az ndk-val.

Knud Boerge Andersen külügyminiszter közölte, hogy a kormány valószínűleg ősszel fogja megvitatni az ndk elismerésének problémáját. /dpa, afp/

..-

kk 14. repülőtéri merénylet - fejlemények

ae bzs Leh tel aviv, beirut, 1972. június 2. /mti/

a repülőtéri merénylet kiváltotta, Izrael táplálta feszültség tovább éleződik a közel-keleten.

Szemtanuk jelentették, hogy az izraeli-libanoni határ mentén „szokatlan csapatmozgások”, észlelhetők. eközben az izraeli légierő vadászbombázói tizenöt percet „töltöttek”, dél-libanon légterében, amit Tel Aviv nem is cáfolt. a pénteken kiadott izraeli katonai közlemény azt mondta, hogy csütörtökön éjszaka az izraeli erők „egyetlen célpontot sem támadtak Libanon területén,,.

/folyt. köv./  
9.25/bzs

- 11 -

JK 10<sup>RC</sup>

kk 14. /repülőtéri ... 1. folyt./bzs

24 óra leforgása alatt már a harmadik levelet intézte csütörtökön este a biztonsági tanács elnökéhez tekoah, izrael állandó ensz-képviselője. a levelek tartalma lényegében egy: libanont terheli a felelősség a repülőtéri drámáért, mivel „otthon ad a különféle arab terrrorszervezeteknek, elsősorban az ugynevezett népi felszabadítási frontnak,,. izrael követelte a biztonsági tanácstól, hogy érje el az arab kormányoknál a palesztin gerilla-szervezetek felszámolását.

hivatalos formában izrael nem helyezte kilátásba megtorlást, de begin, parlamenti képviselő, a szélsőjobboldali gahal-párt vezetője new york-ba érkezve közölte: a kormány „emlékeztetni kívánja önnön felelősségükre,, azokat, akik a repülőtéri merényletet elkövették.

libanon elutasította az izraeli vádakát. tagadta, hogy beirutban székelnének a palesztin gerilla-szervezetek. arra a közismert tényre hivatkozott, hogy e szervezetek csupán sajtó- és tájékoztatási központokat tartanak fenn a libanoni fővárosban. eduard ghorra, libanon ensz-megbizottja újságírók előtt kijelentette, mielőtt izrael valamilyen „megtorló,, lépésre szánja el magát, kormánya azonnal kérni fogja a biztonsági tanács összehívását.

mind tekoah, mind ghorra tárgyalt waldheimmel, a világszervezet főtitkárával.

csütörtökön egyébként az 1967-es háború óta nem látott készültséget léptettek életbe a lod-i repülőtéren. a hatóságok, attól tartva, hogy újabb gerilla-támadás éri az ország nemzetközi légikikötőjét, gyalogos és páncélos egységeket, rendőri erőket vezényeltek lod-ra, hermetikusan elzárták a repülőtérrel, s emellett különleges cenzúrára vették alá a sajtójelentéseket. néhány óra után a riadó-készültséget feloldották, s perez közlekedésügyi miniszter a rádióban közölte, hogy a fokozott elővigyázatosságot a nagy légit forgalom tette szükségessé. /afp, upi, ap, reuter, dpa/

9.30/bzs

- 12 -

§ 10<sup>05</sup>

kk 15. nixon - hazaérkezés, beszéd

ma/kcs bzs leh

washington, 1972. június 2./mt1/

nixon amerikai elnök 13-napos külföldi körut, ezen belül a szovjetunióban tett nyolcnapos látogatás után, közép-európai idő szerint pénteken hajnalban 2 óra után néhány perccel érkezett vissza az egyesült államokba. a washington melletti andrews légitámaszpontonról helikopterrel nyomban a capitoliumhoz, a törvényhozás épületéhez sietett, hogy megtartsa bejelentett beszámolóját. mintegy félórás beszédét a szenátoroknak és a képviselőknek körülbelül csak a fele hallgatta végig a kongresszusban, igaz ugyan, hogy az országos rádió- és televízió-állomások kivétel nélkül közvetítették az elnök szavait.

a moszkvai csúcsertekezlet - jelentette ki nixon - elérte célját: sikerült megoldani több olyan nehéz kérdést, amely hosszú ideje megosztotta a két országot. tárgyalásai egyik fő eredményének azt tekintette, amit óvatosan fogalmazva így határozott meg: „egy olyan folyamat kezdetét hoztuk haza magunkkal, amely tartós békére vezethet,,.

a beszéd legnagyobb részében az elnök a stratégiai fegyverkezés korlátozásáról kötött megállapodással foglalkozott. hangsúlyozta, hogy az egyezmények megkötése mindkét országnak érdeke volt, és felszólította a törvényhozókat, sőt az egész amerikai népet, hogy behatósan tanulmányozza a szerződést és a megállapodást, s bizalmát fejezte ki aziránt, hogy egy ilyen tanulmányozás eredménye ugyanaz a végkövetkeztetés lesz, mint amire ő jutott.

az elnök felszólította a szenátust, hogy minél előbb ratifikálja a rakétaelhárító rakétarendszerek korlátozásáról kötött szerződést. hangsúlyozta, hogy ez a szerződés a két legjelentősebb nukleáris hatalom első lépése a kölcsönös fegyverzetkorlátozás és erőcsökkentés új időszaka felé. egyúttal - az egyezmények bírálóinak válaszolva - szükségesnek tartotta hangsúlyozni, hogy az egyesült államok számára pillanatnyilag rendelkezésre álló stratégiai erők, valamint az előkészítés alatt álló fegyverfajták „elegendőek ahhoz, hogy fenntartsuk biztonságunkat és megóvjuk létfontosságú érdekeinket,,.

/folyt. köv./  
9.35/bzs

- 13 -

§ 10<sup>15</sup>

9.15. /nixon - ... 1. folyt./bzs

nixon egyidejűleg megnyugtatta a nato-partnereket, hogy a jövőben tartandó fegyverkorlátozási és haderő-csökkentési tárgyalásokon az egyesült államok behatósan fog velük tanácskozni. „a szabad világban kialakult szövetségek integritásának, szilárdságának és erejének fenntartása az az alap, amelyre kezdeményezéseinknek épülniük kell., - jelentette ki.

az amerikai elnök közlése szerint a moszkvai csúcserkeztelen vietnam volt az egyik legnépszerűsebben megvitatott téma, de - mint hozzáfűzte - a felek megmaradtak saját álláspontjuk mellett. A problémát nagyon nehéznek nevezve rámutatott, hogy mindkét félnek megvannak a saját szempontjai és a saját koncepciói. ugyanakkor - fűzte hozzá - „az egyesült államok és a szovjetunió egyaránt elsőrendű feladatának tekintik, hogy stabilabb békét valósítson meg a világon.,.

az elnök egyuttal biztosította hallgató közönségét arról, hogy az egyesült államok nem változtat vietnami politikáján. hangsúlyozta, hogy „nem áruljuk el barátainkat., de kifejezte azt az óhajtát, hogy a vietnami háborúnak minél előbb legyen vége.

a moszkvai tárgyalások egyéb témaköreit felsorolva nixon röviden időzött a kereskedelmi tárgyalásoknál és mint mondotta, arra számít, hogy a kereskedelmi vegyesbizottság az év végéig kidolgozza a szovjet-amerikai kereskedelmi megállapodást. a két ország közötti nagyarányú kereskedelmi forgalom - mondotta - mindkét fél számára előnyös.

végezetül nixon szükségesnek tartotta megindokolni külpolitikájának a moszkvai és a pekingi látogatásban lecsapódó változásait. óvatos formában elismerte, hogy az egyesült államok az utóbbi években elszigetelődött. most - jelentette ki - rövid négy hónap alatt a látogatások következtében sikerült megvetni az alapját annak, hogy „fokozatosan felszabaduljunk a szakadatlan konfrontáció alól.,. hazatérése után elhangzott első beszédében az elnök amerikai földön is ígéretet tett arra, hogy a jövőben „a két legfontosabb kommunista hatalommal., a jobb egyetértés, a kölcsönös tisztelet és a nézeteltérések pontról pontra való rendezése alapján kívánja szabályozni az egyesült államok kapcsolatait. /afp/

9.40/bzs

- 14 -

10<sup>22</sup>

kk 16. dubna - díjak

pm/so bzs Leh m o s z k v a, 1972. június 2./taszsz/

a dubnai egyesített atomkutató intézet tudóstanácsa megítélte a díjakat az 1971-es évben végzett legkiemelkedőbb munkáikért.

első díjjal tüntették ki azt az elméleti és kísérleti kutatás-sorozatot, amelyet a nukleáris problémák laboratóriumában és a nagy energiák fizikájának intézetében dolgozó tudósok egy csoportja végzett. „a negatív töltetű mezonok és az anyag kölcsönhatásának tanulmányozása és a mezonkémiai kutatási módszerek kidolgozása., - így nevezik ezt a munkát, amelynek a tudósok tíz esztendőit szenteltek. a kutatómunka eredményeképpen új módszert teremtettek az anyag fizikai-kémiai sajátosságainak meghatározására anélkül, hogy károsodás érné a vizsgálat tárgyát.

ugyancsak első díjjal tüntették ki azt a tudóscsoportot, amely jurij scserbakov vezetésével megalkotott egy olyan hélium-spektrométert, amelyhez hasonló nincs a világon. /mti/

.-

kk 17. brüsszeli közgyűlés - nyilatkozatok, üzenetek

pm/h1 bzs Leh m o s z k v a, 1972. június 2. /taszsz/

„a szovjet küldöttséget áthatja az az óhaj, hogy a lehető legnagyobb mértékben elősegítse a brüsszeli közgyűlés sikerét., - mondotta a pravda tudósítónak miheil millionscsikov, a szovjet tudományos akadémia alelnöke, aki a szovjet küldöttség tagjaként részt vesz az európai biztonságért és együttműködésért küzdő társadalmi erők pénteken megnyíló közgyűlésén.

„brüsszel még nem látott ilyen széles képviselői társadalmi fórumot, - jegyezte meg a szovjet újságírókkal folytatott beszélgetése során albert de smaele, az európai biztonságért küzdő belga nemzeti bizottság elnöke. - már az első javaslatok is, amelyek a kezdeményező bizottsághoz érkeztek, tanúsítják, hogy az európai biztonságért és együttműködésért kibontakozó mozgalom kolosszális energiával és lehetőségekkel rendelkezik.

/folyt. köv./  
10.10/bzs

- 15 -

11<sup>00</sup>

kk 17. /brüsszeli ... 1. folyt./bzs

mi, a közgyűlés kezdeményezői abban látjuk a fórum egyik feladatát, hogy pontos és rugalmas szervezői munkával egyesítsük az olyan kezdeményezések, tervezetek és javaslatok hatalmas áradatát, amelyeket a béke és együttműködés légkörének megteremtésére irányuló törekvés diktál - hangsúlyozta albert de smaele.

a pravda tudósítói közlik, hogy a közgyűlés sok résztvevője megállapította: rendkívül kedvező légkörben kezdte meg munkáját az európai népek első társadalmi fóruma. a küldöttek véleménye szerint ezt a légkört olyan nagy nemzetközi jelentőségű politikai tényezők hozták létre, mint leonyid brezsnyev franciaországi látogatása, a szovjet-nyugatnémet és a lengyel-nyugatnémet szerződés, a moszkvában megtartott szovjet-amerikai tárgyalások./mti/

b e r l i n

a német szocialista egységpárt levélben üdvözölte az európai közvélemény képviselőinek az európai biztonsággal és együttműködéssel foglalkozó értekezletét. a levél, amelyet erich honecker, az nszép központi bizottságának első titkára írt alá megállapítja, hogy az Európában jelenleg végbemenő folyamat kedvező a feszültség enyhülésére, valamint a béke és biztonság szilárdítása szempontjából. ehhez hozzájárult a szocialista országok következetes béképolitikája, valamint a reálisan gondolkodó nyugat-európai kormányok konstruktív lépései - hangoztatja a levél, majd megállapítja, hogy ma valamennyi feltétel adott ahhoz, hogy az általánosan elismert nemzetközi jogi normák alapján valamennyi európai állam normális kapcsolatokat létesítsen egymással és békés együttműködést alakítson ki. /adn/

b u k a r e s t

nicolae ceausescu, az rkp főtitkára levelet intézett az európai közvélemény képviselőinek brüsszeli értekezletéhez, melyben sürgeti, hogy kezdjenek hozzá az európai biztonsági konferencia előkészítéséhez valamennyi érdekelt állam részvételével. a biztonsági értekezlet megnyitja az utat az európai béke, biztonság és együttműködés megvalósítása előtt. /agerpres/

10.13/bzs

- 16 -

11<sup>10</sup> /13

kk 18. brüsszeli közgyűlés - nyitás

pi/so um hj b r ü s s z e l , 1972. június 2.

pirityi sándor, az mti különtudósítója jelenti:

brüsszeli kongresszusi palotájában pénteken délelőtt fél 11-kor raymond goor belga kanonok ünnepélyes megnyitójával négynapos európa-fórum kezdődött, amely hivatalosan az európai közvélemény képviselőinek közgyűlése nevet viseli. 27 európai ország jeles közéleti személyiségein kívül eljöttek az ensz európai gazdasági bizottságának, valamint olyan tekintélyes nemzetközi szervezeteknek a képviselői, mint az interparlamentáris unió, az ensz-társaságok világszövetsége, a béke világtanács, a nemzetközi diákszövetség, a szakszervezeti világszövetség, az egyházak világtanácsa, a pax christi és mások.

a ma kezdődő tanácskozás, amely a plenáris nyitóülés után három bizottságban, illetve hat albizottságban folytatja munkáját, új eszmékkel, új szervezeti elgondolásokkal kívánja társadalmi vonalon egyengetni a kormányközi európai biztonsági értekezlet mielőbbi összehívásának és eredményes lebonyolításának útját.

a 17-tagu magyar küldöttség, amely brüsszelbe érkezése után még csütörtökön délután felvette az érintkezést a közgyűlés kezdeményezőivel, minden bizottság és albizottság munkájában részt vesz. a magyar közélet képviselői ajánlásaikkal már eddig is nagy segítségére voltak a nemzetközi kezdeményező bizottságnak, amelynek névsorában egyébként ott szerepel kállai gyulának, a hazafiak népfőnt országos tanácsa elnökének - a brüsszelbe érkezett magyar küldöttség vezetőjének, dr. bartha tiber református püspöknek, duschek lajosnének, a szot titkárnak, dr. perényi imrénének, a budapesti műszaki egyetem rektorának, garai róbertnek, az mszmp kb külügyi osztálya helyettes vezetőjének a neve, akik egyszersmind tisztviselői az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának.

VEZETŐ

a belga fővárosban nagy sikere van a közgyűlés magyar tervezésű - és budapest utcáin is napok óta látható - plakátjának, amely a kontinensünk jövőjéről való gondoskodásnak, európa sorsa, kézbentartottságának, gondolatát fejezi ki.

a brüsszeli európa-fórum kedvező nemzetközi légkörben ül össze, de szervezői azt a véleményt juttatták kifejezésre, hogy a társadalmi erőknél, amelyeknek vitathatatlanul szerepük van a nemzetközi feszültség eddig elért enyhülésében, tovább kell munkálkodniok kontinensünk békéjének, biztonságának intézményessé tételén.

- 17 -

10.30/um

11<sup>25</sup> /13

kk 19. finn szociáldemokrata kongresszus

pm/hi bzs hj t a m p e r e, 1972. június 2./taszsz/

a finn szociáldemokrata párt kongresszusának csütörtöki ülésén paasio miniszterelnök, a finn szociáldemokrata párt elnöke beszámolójában pozitívan értékelte a nixon szovjetunióbeli látogatása idején megkötött szovjet-amerikai egyezményeket, csakugy, mint a szovjet-nyugatnémet és a lengyel-nyugatnémet szerződést. mint hangsúlyozta, ezek a politikai dokumentumok az egész világ békéjének és biztonságának megszilárdítását, a háborus veszély kiküszöbölését szolgálják.

az európai politikai helyzet javulásáról szólva paasio kifejezte azt a reményét, hogy „az európai biztonság kérdése rövid időn belül a vélemények kicserélésének stádiumából átlép a gyakorlati megvalósítás szakaszába,„.

paasio részletesen foglalkozott finnországi belpolitikai problémáival.

ezt követően sorsa külügyminiszter a finn szociáldemokrata párt titkára szólalt fel. sorsa kijelentette, hogy „minőségileg új szakasz kezdődött a kelet és nyugat kapcsolataiban,„. hangsúlyozta, hogy a szovjet-nyugatnémet és a lengyel-nyugatnémet szerződés, a stratégiai fegyverzet korlátozására vonatkozó szovjet-amerikai egyezmények és a nyugatberlinre vonatkozó egyezmény „az európai biztonság problémái megoldásának igen fontos feltételei,„.

mint a külügyminiszter megállapította: a szovjet-finn barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés hatályának 1970 nyarán történt meghosszabbítása a legjelentősebb esemény volt finnországi külpolitikai életében. a szerződés - mint mondotta - az európai biztonság szavatolásában is nagy szerepet tölt be. ezt a fontos politikai dokumentumot kiegészítették a gazdasági, műszaki és ipari együttműködési szerződéssel, amely új szintre emelte a szovjet-finn kapcsolatokat.

a kongresszus folytatja munkáját. /mti/

.-.

10.33/bzs

- 18 -

1130  
JK

kk 20. észak-írország - békepetíció

fe/um hj b e l f a s t, 1972. június 2./mti/

40 000 aláírást gyűjtöttek össze békepetíciójukra a belfasti katolikus nők az utóbbi két hét folyamán. Londonderryben két nap leforgása alatt 4000 lakos írta alá a petíciót, melyben az ulsteri katolikus közösség az ira értésére adja, hogy elege van a háborusokból, a vérből. az aláírók arra hívják fel az embereket, hogy utasítsák el az erőszak minden formáját. követeli továbbá a „jelenlegi nehézségek „békés megoldását.

az aláírások a békeakciók színhelyénél szolgáló körzetek katolikus lakosságának 80 százalékát képviselik. a katolikusok a mozgalommal azt akarják elérni, hogy az ír köztársasági hadsereg ideiglenes, radikálisabb szárnya is hirdessen tüszünetet a „hivatalosokhoz,„ hasonlóan. /reuter, upi/

kk 21. amerikai kommunisták - választási kampány

pm/kcs um hj w a s h i n g t o n, 1972. június 2./mti/

az amerikai főváros közigazgatási körzetében megindult az aláírások gyűjtése annak érdekében, hogy az amerikai kommunisták jelöltjeit - gus hall-t, az egyesült államok kommunista pártjának főtitkárát, és jarvis tyner-t, az ifju munkások szövetsége a felszabadításért nevű szervezet /az amerikai kommunista ifjusági szövetség / országos elnökét vegyék fel az elnök-, illetve az alelnök-alkövek listájára.

a kommunista párt már jelentős sikert aratott: megszerezte azt a jogot, hogy jelöltjei michigan, ohio, alabama, kentucky, arizona, utah és pennsylvania államban részt vehet az elnökválasztásokon.

a washingtoni közigazgatási körzetben a kommunista párt választási hadjárata jarvis tyner sajtóértekezletével kezdődött. mint mondotta, az egyesült államok ma politikai, gazdasági és társadalmi válságban él. az inflációt nem állították meg, az amerikaiak milliói tengődnek munka nélkül, a reakció dühödtlen támadja a lakosság társadalmi és polgári jogait. ilyen körülmények között keresni kell az ország fejlesztésének új utjait. ez az idő parancsa!

/folyt.köv./

- 19 -

10.55/um

JK 1140

kk 21. /amerikai kommunisták .....folyt./um

tyner hangsúlyozta, hogy csupán az egyesült államok kommunista pártjának van olyan világos, pontosan meghatározott programja, - amely megfelel az amerikaiak érdekeinek. mi állást foglalunk a délkelet-ázsiai háború haladéktalan megszüntetéséért és minden amerikai csapat délkelet-Ázsiából való kivonásáért, a fegyűlölet teljes és végérvényes felszámolásáért, minden nemzeti kisebbség jogegyenlőségéért, a szegénység, a munkanélküliség felszámolásáért. követeljük a rendőri megtorlások megszüntetését és minden politikai fogoly, mindenekelőtt angela davis szabadonbocsátását -mondotta tyner. /taszsz/

kk 22. kadhafi - nyilatkozat

se-um hj                      t r i p o l i , 1972. június 1./mti/

kadhafi libiai elnök a tripoli egyetem bölcsészkarai lapjának adott nyilatkozatában a libiai forradalom ellenségeinek tulajdonította azt a föltételezést, hogy az aktív külpolitika oltárán „fölládozzák”, a belpolitikát, hogy figyelmen kívül hagyják a belpolitikai kérdéseket.

egy kérdésre válaszolva az elnök hangoztatta, hogy országa a pozitív semlegesség, politikáját folytatja, s aktívan kivesszi részét mindazokból az erőfeszítésekből, amelyek az ilyen politikát folytató országok nevéhez fűződnek. /tap/

kk 23. rövid hírek

sz/um hj                      1972. június 1. /mti/

m e x i k o : bengáli

a mexikói külügyminisztérium hivatalos nyilatkozatot tett közzé a bengáli népi köztársaság elismeréséről. a két ország - a nyilatkozat szerint - hamarosan kicseréli diplomáciai képviselőit. /taszsz/

w e s t b u r y : istálló

kigyulladt csütörtökön az amerikai westburry híres versenyistállója. 37 telivér állat lelte halálát a lángok között az anyagi kár megközelíti az egymillió dollárt. /reuter, afp/ /folyt.köv./

- 20 -

11.20/um

12<sup>00</sup>

kk 23. /rövid ....folyt./um

m o n t e v i d e o : lemondás

juan maria bordaberry uruguay-i elnök kabinetje csütörtökön lemondott, hogy helyt adjon egy szélesebb képviselőtől alapuló kormánynak. /reuter/

m o n t e v i d e o : tupamarók

letartóztattak egy fiatal papot és tizenkilenc más személyt uruguay északkeleti részén. azzal vádolják őket, hogy tagjai a tupamarók mozgalmanak. /afp/

d r e z d a : aicb

csütörtökön drezdában befejeződött a zajártalmak elleni nemzetközi egyesülés 7. , négynapos kongresszusa. /adn, reuter/

kk 24. fkp - moszkvai csucstalálkozó

ds/so um hj                      p á r i z s , 1972. június 2.

dobsa jános , az mti tudósítója jelenti:

az fkp politikai bizottsága a legutóbbi ülésén megvizsgálta a szovjet-amerikai tárgyalások eredményeit. az ülésről kiadott nyilatkozat hangsúlyozza: e tárgyalások a különböző társadalmi és gazdasági rendszerű államok közötti békés egymás mellett élés politikájának kereteibe illeszkednek, s ha az amerikai imperializmus vezetője kénytelen tárgyalni a szovjet vezetőkkel, ez az imperializmus meghátrálása és bátorítás a béke érdekében.

a megkötött szerződések a két ország közötti kapcsolatok fontos problémáira vonatkoznak. a hadászati fegyverrendszerek korlátozására vonatkozó szerződés fontos lépés a nukleáris leszerelés és a teljes leszerelés útján.

a nyilatkozat ezután felhívja a francia kormányt, hogy vegyen részt tevékenyen az európai biztonsági és együttműködési értekezlet előkészítésében és annak mielőbbi megtartásában, ismerje el végre a német demokratikus köztársaságot és vegye fel vele a rendes diplomáciai kapcsolatokat. /folyt.köv./

- 21 -

12.05/um

12<sup>00</sup> JS

kk 24. / fkp - moszkvai ....folyt./um

a béke és a nemzeti függetlenség érdekében franciaországnak haladéktalanul el kell foglalnia helyét a genfi leszerelési konferencián is és csatlakoznia kell azokhoz az ENSZ keretében kötött szerződésekhöz, amelyek az atmoszférában végzett nukleáris kísérletek betiltására, s a tömegpusztító fegyverek terjedésének megakadályozására vonatkoznak.

a szovjetunió ismét megerősítette, hogy folytatja a gazdasági és katonai segítségnyújtást vietnam hős népének és támogatja a VDK és a DFK javaslatait. a dolgozóknak és a béke érdekeinek tetteivel kell kifejezésre juttatniuk szolidaritásukat az indokínai népekkel, hogy rákényszerítsék az amerikai imperializmust agressziója beszüntetésére és a párizsi tárgyalások újrafelvételére - hangsúlyozza az fkp politikai bizottságának nyilatkozata.

kk 25. fkp és a szocialisták

ds/so bzs hj

p á r i z s, 1972. június 2.

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

pénteken ismét összeült az fkp és a francia szocialista párt által alakított munkacsoport, hogy megvizsgálja a közös kormányprogram kidolgozásával megbízott albizottságok munkájának eredményeit.

az fkp politikai bizottsága csütörtöki ülésén leszögezte: az fkp feltétlenül szükségesnek tartja mindazoknak a politikai és társadalmi erőknél az akcióegységét, amelyek összefogva győzelmet arathatnak a monopóliumok rendszere fölött. az fkp éppen ezért ismét kifejezésre juttatja azt az akaratát, hogy megegyezésre jussanak egy mélyreható gazdasági, társadalmi és politikai változásokat tartalmazó közös kormány- és harci programban. a népi egység kibontakozása, a néptömegeknek egy ilyen programra irányuló erőteljes követelése teszi majd lehetővé e programban való megegyezést.

az humanité pénteki vezércikkében Étienne Fajon, az fkp politikai bizottságának tagja hangsúlyozza, hogy a baloldal közös programjának kidolgozásánál az fkp nem akarja saját programját rákényszeríteni partnereire, csupán ahhoz ragaszkodik, hogy e közös program a döntő kérdésekben világosan megfeleljen a nép és a nemzet érdekeinek, és kielégítse a széles tömegek legsürgősebb követeléseit. a legsürgősebb teendő közé tartozik a minimális munkabér felemelése, a mozgó bérskála általános bevezetése, visszatérés a 40 órás munkahéthez, a nyugdíjkorhatárnak férfiaknál 60, a nőknél 55 évre való leszállítása, a munkanélküliség felszámolása, s egy a közösség érdekeit szolgáló beruházási program megvalósítása. e program gazdasági fedezetét a nagybankok és az ipar kulcsfontosságú szektorainak államosításával kell biztosítani.

/folyt. köv./  
12.20/bzs

- 22 -

kk 25. / fkp és a ... 1. folyt./bzs

a politikai intézmények demokratizálása terén a legfontosabb teendő a köztársasági elnök személyi hatalmának megszüntetése és a lakosoknak a közügyekbe való bevonása minden szinten. a közös programnak határozott kötelezettségvállalást kell tartalmaznia arra, hogy a baloldali egységfrontban résztvevő pártok nem esnek vissza a múlt hibáiba és nem kötnek jobboldali erőkkkel szövetséget, s ha a baloldali kormánykoalícióban belül mély ellentétek támadnának, új választások tartásával a nép számára kell biztosítani a döntést.

külpolitikai téren biztosítani kell a demokratikus franciaország függetlenségét és szuverenitását. fejleszteni kell az együttműködést minden országgal, beleértve a közös piaci országokat is. „elképzelhetetlen azonban - hangsúlyozza Étienne Fajon -, hogy egy olyan francia kormány, mely politikáját a nagytőke elleni küzdelemre alapítja, a kapitalista kis Európát uraló monopóliumok által sugallt, nemzetek feletti, döntéseknek engedelmességgel. hogyan haladhatnának a szocializmus felé, ha el kellene fogadnunk Krupp vagy a Fiat, Mansfield vagy Heath vétőjét?„

kk 26. Baader - Lapvélemények

bj/um hj

b o n n, 1972. június 2. /mti/

Bochkor Jenő, az mti tudósítója jelenti:

nyugat-németországban csütörtökön a szenzáció erejével hatott, hogy a rendőrségnek sikerült őrizetbe vennie a szélsőséges anarchista merénylők csoportjának néhány kulcstagját, köztük Andreas Baadert, a hírhedt Baader-Meinhof banda főnökét. a televíziós állomások filmrportot közvetítettek a frankfurti felgöngyölítő akcióról és Baaderék letartóztatásáról.

a Baader-Meinhof csoport már két esztendője tartotta nyugtalanágban a közvéleményt és kivált a legutóbbi hetekben hívta fel magára a figyelmet pokolgépes merényleteivel, amelyeknek négy halottjuk és harminchat sebesültjük volt.

/folyt. köv./

- 23 -

12.35/um

13<sup>00</sup>

kk 26. /baader - .....folyt./um

baloldali körökben ismételten rámutattak arra, hogy ez az anarchista csoport - bármilyen célokat kövessen is - gyakorlatilag egy huron pendül a szélsőjobboldallal és belpolitikailag csak Strauss és társai malmára hajtja a vizet. a német kommunista párt a közelmúltban több nyilatkozatban élesen megbélyegezte a kalandor akciókat és elhatárolta magát az „ultrabalosoktól”.

a pénteki lapok egyrészt megkönnyebbüléseket adnak hangot, másrészt figyelmeztetnek rá, hogy az anarchisták vezetőinek csak egy részét kerítették kézre és ezért tartani kell a szabad lábba maradó megtorló merényleteitől.

a jobboldali sajtó érthető módon a polgári társadalom jogrendjének diadalaként üdvözi Baaderék elfogását és sürgőt az államapparátus, a rendőrség hatáskörének kibővítését.

a liberális sajtó viszont felhívja a figyelmet a jobboldal részéről fenyegető veszélyekre is. a bonni general-anzeiger rámutat, hogy az ultrabaloldali terroristák valójában „a jobboldali radikalizmus szálláscsinálói”, a frankfurter rundschau szintén éberségre int, mert várható, hogy a szélsőjobboldali reakció támadásba lendül, a pokolgépes merényletek - vonja le a következtetését a lap - lényegükben anarchisták, de hatásukban reakciók, a süddeutsche zeitung üdvözi a rendőrség sikerét, mert ha továbbra is eredménytelen lett volna hajszája, lélektani haszonélvezői ennek a kudarcnak elsősorban a reakciók lettek volna.

..

kk 27. ipc - 2

ae bzs sn beirut, 1972. június 2. /mt1/

Irak leállította olajának kivitelét a szíriai és libanoni kikötőkből.

a bagdadi rádió közölte, hogy a kormány ilyen értelmű kérést továbbított a két országnak, amely az Irakból jövő olajnak tengeri kijárót nyújt.

a rádió egyszersmind bejelentette, hogy az ország külügyminisztere fontos tárgyalásokra Moszkvába, olajügyi minisztere pedig Damaszkuszba utazott.

/folyt. köv./  
13.20/bzs

- 24 -

14<sup>10</sup>

kk 27. /ipc - 2 1. folyt./bzs

az államosított ipc egyébként képes munkájának folytatására: alkalmazottainak túlnyomó többsége iraki. a 40-50 külföldi alkalmazottnak főljánlították, hogy maradjanak munkahelyükön, ha úgy kívánják. egyébiránt lemondhatnak.

x x x

a compagnie française des pétroles /cfp/ pénteken bejelentette, hogy tanulmányozza az iraki kormánynak azt a nyilatkozatát, amely szerint a francia érdekeket az államosítás ellenére is meg lehet védeni. a nyilatkozat „nyilvánvalóan alapos tanulmányozást igényel”, - hangoztatta a cfp.

x x x

a taszsz bagdadi tudósítója a többi között ezt írja a fejleményekről:

eléggedetlenül és ingerülten fogadták a külföldi olajmonopóliumok Irak első nemzeti tulajdonban lévő - rumeilai-olajmezéjének üzembe helyezését. az iraki népnek ez a sikere, amelyet a szovjetunió testvéri segítségével vívott ki, dühödt reakciót váltott ki az ipc-ből és leányvállalataiból. amit ezeknek a társaságoknak nem sikerült elérniük a tárgyalásztalnál /január óta folytak a tárgyalások a kormány és az ipc között - a szerk./, megpróbálták gazdasági nyomással kikényszeríteni. márciusban, áprilisban és májusban az ipc erősen csökkentette termelését, s ezzel Irak járandóságait is. a kormány arra kényszerült, hogy szigorú takarékosági intézkedéseket vezessen be az országban. az ipc provokációs tevékenysége felháborodást váltott ki Irakban és az egész arab világban. elkerülhetetlenné vált, hogy az iraki kormány, amely következetesen meg próbál szabadulni a külföldi tőke nyomásától, ne tegyen erőlyes lépést természeti kincseinek kizárólagos birtoklása felé. /ap, reuter, taszsz/

..

kk 28. cento-értekezéslet

fe/um sn London, 1972. június 2. /mt1/

Londonban pénteken zárt ülésre ültek össze a cento tag-államok miniszterei. az egyesült államokat, Angliát, Iránt, Törökországot és Pakisztánt tömörítő katonai tömb tanácskozásának második napján egy szóvivő szerint a küldöttek részletesen megvitatják majd a nemzetközi helyzet több vonatkozását, a közel-keleti problémakört, továbbá Nixon elnök pekingi és Moszkvai látogatásának eredményeit. szó lesz a különböző indiai-pakisztáni csúcstalálkozóról is, amelytől a cento a hindusztáni fázsiget helyzetének normalizálását várja. /reuter/

- 25 -

13.25/um

14<sup>20</sup>

KK 29. VDK - BOMBÁZÁS

tp/um hj h a n o 1 , 1972. június 2.

tóth pál, az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön több alkalommal jelezte a berepüléseket a vietnami fővárosban. az amerikai repülőgépek több északi tartományt bombáztak, köztük a kínai határ mellett fekvő lang son tartományt is. a vdk légeelhárítása lang son, vinh-phuc és yen-bai tartományok fölött három amerikai repülőgépet lelőtt. a pár nappal ezelőtt ha-tinh és nghe-an tartományok felett lelégett négy géppel együtt a vdk fölött lelőtt amerikai repülőgépek száma 3625-re emelkedett.

a quan doi nhan dan pénteki száma egész oldalon foglalkozik a tonkini öbölben tartózkodó amerikai hadihajók sajátosságaival, s riportjaiban beszámol arról, hogyan harcol a parti őrség a korszerű és nagyhatósugarú fegyverekkel felszerelt hadihajók ellen. a lap közli hogy április 6-tól május végéig a partok mentén 34 amerikai hadihajót rongáltak meg.

.-.

kk 30. csehszlovákiai írókongresszusok

fn/um hj p r á g a , 1972. június 2. /mti/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

prágában véget ért a cseh írószövetség kétnapos alakuló kongresszusa, pozsonyban pedig a szlovák írószövetség második kongresszusa. az előbbin 98, utóbbin 180 író részvételével a korábban elfogadott pártdokumentumok következtetéseknek szellemében elemezték a csehszlovák társadalom valamint az irodalmi élet 1963-ban elkezdődött és 1968-ban tetőzött válságának, a szocializmustól idegen eszméramlatok fokozatos térnyerésének okait, s mindenekezt meg határozták a további elkötelezett művészi tevékenység alapelveit.

a prágai kongresszuson a vezetőség referátuma és a határozat emlékeztetett arra, hogy még csak az első lépéseket tették meg az irodalmi élet fellendítésében, de kezd kialakulni a szocialista elveket fenntartás nélkül támogató és ezek alapján alkotó írók közössége. továbbra is szükség van a rendszeres és türelmes munkára, hogy megteremtsek a feltételeket a szövetség belső ideológiai megszilárdításához, a tagság létszámának kibővítéséhez. a referátum ismét leszögezi, hogy a szövetség kezét nyújt mindazoknak, akik új műveikkel, szocialista fogantatású alkotásaikkal és állampolgári helytállással csehszlovákia népét kívánják szolgálni.

/folyt.köv./

- 26 -

13.55/um

FB 14<sup>35</sup>

kk 30. /csehszlovákiai .....folyt./um

az új tagok felvételénél tekintetbe veszik az illető szerzők eddigi egész irodalmi munkásságát, jelenlegi politikai és állampolgári megnyilvánulásait, továbbá azt, hogy miképpen kívánnak visszatérni a szocialista irodalmi alkotótevékenység útjára. ebből következik - mutatott rá a beszámoló, - hogy mindenkit tárgyilagosan, perspektivikus lehetőségeit szem előtt tartva kell elbírálni, tehát azokat is, akik ideiglenesen megtévedtek, de belátták hibáikat, s ezeket egyértelmű kiállással akarják jóvátenni. a szervezeti szabályzat szerint nem lehet tagja viszont a szövetségnek az, aki szervezte a revizionista, szocialistaellenes akciókat, aki a korábbi szövetségben és annak vezetőségében műveivel, politikai tevékenységével vagy nyilvános fellépésével pártellenes, szovjetellenes kampányt szított fel.

bejelentették, hogy idén szeptemberben megjelenik az irodalmi folyóirat első száma.

a pozsonyi kongresszuson a referátum és a felszólalások hangsúlyozták, hogy az írói elkötelezettség fogalmát nem szabad leszűkítve, mereven értelmezni, mivel semmiféle ünnepélyes, nagy szavakkal sem leplezhető el korunk ellentmondásai és konfliktusai, mégkevésbé a mélyreható, bonyolult szocialista átalakulás problémái. elutasították a már túlhaladott, megbélyegzett, és helytelen adminisztratív módszerek alkalmazását. „ha élesen elhatároljuk magunkat a szocialista irodalom hivatásának és szerepének revizionista eltorzításától, úgy ez egyáltalán nem jelentheti azt, hogy bármiféleképpen fel akarnánk támasztani a dogmatikus leegyszerűsítések kárhuzatos gyakorlatát, -állapította meg a kongresszuson jelen levő ludovit pezlár, szlovákia kommunista pártja központi bizottságának titkára, a pártelnökség tagja.

a cseh írószövetség elnökévé az állami díjas jan kozáket, alelnökké josef rybakot, vezető titkárrá pedig donat sajnert választották. a szlovák írószövetség elnöke továbbra is andrej plavka, kiváló művész.

.-.

- 27 -

14.00/um

FB 14<sup>35</sup>

kk 33. rövid hírek

sz/um sn

1972. június 2. /mt1/

L o n d o n : heath

edward heath brit miniszterelnök szeptember második felében japánba és hongkongba látogat - jelentették be pénteken londonban. /reuter/

u j - d e l h i : úrkutatás

indianában a legközelebbi időn belül úrkutatási tudományos bizottságot hoznak létre - jelentette be pénteken az indiai kormány. a bizottság, amely a kormánynak lesz felelős, bangalore-ban székel majd. /ap/

n e w y o r k : sztrájk

nagyvárás sztrájkot tartott csütörtökön new york 140 szállodájának 25 ezer dolgozója. a szállodai dolgozók magasabb béreket követelnek. /reuter/

n e w y o r k : burundi

nsanze terence, burundi ENSZ-képviselője csütörtökön a világszervezetben kijelentette: külföldről érkezett és irányított csapatok robbantották ki az országban nemrég lezajlott véres belső harcokat, amelyeknek 50 ezer halálos áldozatuk volt. a képviselő cáfolta azt a véleményt, hogy a harcokat a lakosság törzsi ellentétei okozták. /upi/

kk 33. magyar-szovjet jogsegély szerződés

pm/hi um sn

m o s z k v a , 1972. június 2. /taszsz/

a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége ratifikálta a magyar-szovjet jogsegély-szerződés kiegészítéséről szóló jegyzőkönyvet, amelyet 1971 október 19-én írtak alá budapesten. magát a szerződést 1958 július 15-én írták alá moszkvában. /mt1/

- 28 -

14.05/um

14<sup>45</sup>

kkk 32. dubnai tudóstanács

pm/hi um sn

m o s z k v a , 1972. június 2. /taszsz/

a dubnai egyesített atomkutató intézet tudományos tanácsának ülészaka befejezte munkáját. az ülészakon bulgária, csehszlovákia, a koreai népi demokratikus köztársaság, lengyelország, magyarország, mongólia, a német demokratikus köztársaság, románia, a szovjetunió és a vietnami demokratikus köztársaság tudósai vettek részt.

dubna jövő évre előirányzott terve szerint további elméleti kutatásokat és kísérleteket végeznek az atommag és az elemi részecskék fizikája területén. a tudósok fejleszteni kívánják az új tudományos ágazatokat is: a relativisztikus nukleáris fizikát, a mezonkémia és az ultrahideg neutronok fizikáját.

a tervezett kísérletek elvégzéséhez felhasználnak a dubnában készített új kutatóberendezéseket. /mt1/

--

kk 34. jksv végrehajtó iroda

nt bzs hj

b e l g r á d , 1972. június 2. /mt1/

a jksv elnöksége végrehajtó irodája belgrádban megtartott ülésén elemezte a nacionalizmus ellen folytatott harc eredményeit.

az ülésről kiadott közlemény rámutat: ez a harc az elmúlt időszakban intenzíven folyt és jelentős sikereket hozott. a végrehajtó iroda úgy véli, hogy továbbra is határozottan és következetesen szembe kell szállni a nacionalizmus minden formájával.

a végrehajtó iroda ülésén megvitatták a jksv közelgő harmadik országos konferenciájának előkészületeit és a párton belüli tájékoztatás kérdéseit.

--

kk 35. zágrábi egyetemisták

nt bzs hj

b e l g r á d , 1972. június 2. /mt1/

a jugoszláv sajtó értesülése szerint a zágrábi ügyészség befejezte a vizsgálatot ivan csicsak volt diákvezető és 20 társa bűnügyében. a bírósági tárgyalásra június második felében kerül sor.

ugyancsak befejezés előtt áll a horvát matica volt vezetői ügyének vizsgálata is. a bírósági eljárásra a horvátországi nacionalista jelenségek leleplezése után került sor.

14.15/bzs

- 29 -

14<sup>20</sup>

kk 36. portugál sajtótörvény

pm/h1 bzs sn párizs, 1972. június 2. /taszsz/

párizsba érkező hírek szerint a lisszaboni hatóságok ezekben a napokban nagy garral reklámozzák a portugáliában érvénybe lépett „új” sajtótörvényt. amint azonban a haladó újságírók megállapítják, e törvény feladata lényegében: a sajtószabadság kegyetlen üldözésének álcázása.

az „új” törvény figyelmes tanulmányozása során kiderül, hogy az voltaképpen nem változtatja meg a portugál sajtóban uralkodó állapotokat. minden megjelenő sajtókiadványt a jövőben is „előzetes cenzurának”, vetnek alá, tekintettel a rendkívüli állapotra, amelyet a portugál hatóságok azért vezettek be, hogy elnyomják az afrikai gyarmati háborúk keltette fokozódó elégedetlenséget.

a törvény szerint a jövőben is üldözik azokat az újságírókat, akik „célzatos”, anyagokat közölnek, vagy „megsértik a portugál államfőt”, stb. ezek a meghatározások azután ráhuzhatók bármilyen sajtótermékre, amely nem tetszik a portugál hatóságoknak. /mti/

--

kk 38. usa - merénylet-kísérlet

pm/so bzs sn new york, 1972. június 2. /taszsz/

az egyesült államokban merényletet kíséreltek meg a néger william hart, east orange város /new jersey állam/ polgármestere ellen.

amikor hart, - aki jelöltetni akarja magát az amerikai kongresszus képviselőházába - a városi tanács épülete előtt kilépett a gépkocsiból, rálöttek. szerencsére a golyó mellette süvített el, és csak a gépkocsit surolta.

az amerikai sajtó az eseményt kommentálva megállapítja, hogy az erőszak lett a jelenlegi választási kampány jellemző sajátossága. /mti/

--

14.35/bzs

- 30 -

1455

o

kk 37. altmann-barbie

sz bzs sn lima, 1972. június 2. /mti/

klaus altmann-barbie-t, a jelenleg boliviában élő „lyoni hőhért”, úgy látszik, mégiscsak utoléri az igazságszolgáltatás. furcsa módon azonban nem a rábizonyított háborús bűnökért vonják felelősségre. csupán annyi történt, hogy egy perui bíróság vádat emelt ellene devizacsalás címén. azzal vádolják, hogy három német és egy perui társával együtt külföldi valutákat juttatott ki egy svájci bank számlájára, s ezzel megsértette a perui törvényeket. társait már másfél hónappal ezelőtt letartóztatták. /afp/

--

kk 39. az iraki külügyminiszter moszkvában

pm/h1 bzs sn moszkva, 1972. június 2. /taszsz/

a szovjet kormány meghívására pénteken moszkvába érkezett murtada szaid abdel-baki iraki külügyminiszter a forradalmi páncsnokság tanácsának tagja.

a vendéget valentyin sasin, szovjet olajipari miniszter, szemjon szkacskov, a külföldi gazdasági kapcsolatok állami bizottságának elnöke és más személyiségek fogadták a seremetyevói repülőtéren. /mti/

--

kk 40. salt - novoje vremja

br bzs hj moszkva, 1972. június 2. /mti/

a moszkvai salt-zárótárgyalások befejezése előtt számos nehézséget kellett leküzdeni - írja pénteki számában a novoje vremja című szovjet hetilap. a tárgyalások bonyolultságát fokozta, hogy a feleknek kényes haditechnikai problémákkal kellett megbirkózniuk, amelyek közvetlenül összefüggenek a felek biztonságával.

az utolsó évtizedben „nemzedékváltás”, ment végbe a földi interkontinentális ballisztikus rakéták, a tengeralattjárók és a bombázógépek területén. a támadó rakétafegyverek mind tökéletesebbé, s egyre sebezhetetlenebbé váltak. /folyt.köv./

14.45/bzs

- 31 -

15<sup>00</sup>

kk 40. /salt - ... 1. folyt./bzs

igy került sor az ellenrakétarendszerek tökéletesítésére. ha most nem sikerült volna megállítani az elhárítórakéta-rendszerek kifejlesztését, a legközelebbi jövőben megindult volna a támadó és védekező fegyverek versengésének láncreakciója, ahogyan annak idején az ágyulövedékeket és a páncélokat fejlesztették egymással versengve a hatalmak.

ez a hajsza azonban összehasonlíthatatlanul költségszebb lett volna minden eddiginél - emlékeztet a hetilap. csupán az amerikai safeguard elhárító-rakéta rendszer ötven milliárd dollárba került volna.

a moszkvai szerződés értelmében mindkét félnek csak két elhárító-rendszer kiépítésére van joga: washington, illetve moszkva körül, valamint egynek-egynek a felépítésére az interkontinentális rakéták kilövőállásainak védelmére. a szerződés megakadályozza a tengeri, a légi, a kozmikus, vagy a mozgó földi ellenrakéta-rendszerek kifejlesztését.

a hadászati támadó fegyverek korlátozására született ideiglenes megállapodás értelme: hatálya idején egyik fél sem növelheti támadó rakétáinak számát. a megállapodás arról is intézkedik, hogy a felek rakétahordozó tengeralattjáróik, illetve az azokon elhelyezett interkontinentális rakéták számát se növelhessék.

a moszkvában elért megállapodás még nem jelent leszerelést - állapítja meg a novoje vremja. egyetlen nekirugaszkodással ilyen nagyfontosságú kérdést nem is lehet megoldani. ha azonban a szerződés és az ideiglenes megállapodás jelentőségét az aktuális és a hosszútávú feladatok szempontjainak egyidejű figyelembevételével vizsgáljuk, akkor kitűnik, hogy ezek a megegyezések valóban történelmi jelentőségűvé válhatnak - hangsúlyozta a szovjet külpolitikai hetilap. a megállapodások minden esetre újabb bizonyítékát jelentik annak, hogy a fegyverkezési hajsza beszüntetése és a leszerelés napjainkban reális célkitűzés. /bokor pát/

--

14.48/bzs

- 32 -

15<sup>05</sup>

kk 41. kreisky

olt bzs hj

b é c s, 1972. június 2. /mti/

osztrák politikai körökben érdeklődéssel kísérik kreisky kancellár svédországi utazását. a bécsi kormányfő - aki pénteken fejezi be hivatalos látogatásait és tárgyalásait - stockholmban palme svéd miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseit.

a két semleges ország kormányfője - bécsi lapjelentések szerint - az európai biztonsági konferencia sokoldalú előkészítéséről, a moszkvai csúcstalálkozóról, a két országot érintő kérdésekről tárgyalt.

kreisky hivatalos látogatását befejezve nem tér vissza azonnal bécsbe. magánemberként még stockholmban marad és csak vasárnap utazik vissza ausztriába. /oltványi/

--

kk 42. osztrák árvizhelyzet

olt bzs hj

b é c s, 1972. június 2. /mti/

pénteken délre valamit javult a helyzet stájerországban, ahol a napok óta tartó esőzés ismét megemelte a folyók és patakok vízszintjét. jóformán alig fejezték be a tavaszi áradás és árviz okozta károk helyreállítását, az újabb esőzések miatt ismét elrendelték a készenléti állapotot. néhány utat, elsősorban kisebb forgalmu utakról van szó, lezártak, mert a mélyebb szakaszokat a medrükéből kilépő patakok elöntötték. stangendorf és götting között több helyütt másfél méteres víz volt csütörtökön délután, de a kedvezőbb pénteki időjárás lehetővé tette, hogy a víz ezekről a helyekről ismét visszatérjen a mederbe.

spielfeld és ehrenhausen között viszont még pénteken is forgalommentes volt az úttest, mert több helyen magasan áll a víz. minthogy pénteken délelőtt már nem esett az eső, a mérés és a többi folyón valószínűleg kedvezőbbé válik a helyzet - a bécsi vízjelző szolgálat tájékoztatása szerint.

--

14.55/bzs

- 33 -

15<sup>10</sup>

kk 43. rap brown

pm/so bzs sn

new york, 1972. június 2. /taszsz/

a new york-i börtönből a legnagyobb titokban new orleansba /Louisiana állam/ vitték rap brown-t, az ismert néger vezetőt, a békés eszközökkel harcoló diákok koordinációs bizottságának volt elnökét. rap brown-t new orleansban állítják bíróság elé azon a címen, hogy „titokban lőfegyvert vitt át az állam határán,..”

rap brown ügyvédje a new york-i szövetségi bíróságnál érélyes tiltakozást jelentett be a hatósági önkény ellen, hangsúlyozva, hogy „személyes ügyet,„ koholtak védelem ellen. brown-t annak ellenére vitték new orleansba, hogy előzőleg burns bíró, a new york-i legfelső bíróság tagja megtagadta a louisianai hatóságoknak a néger vezető kiadatására vonatkozó követelést.

a hatóságok nyilvánvalóan le akarnak számolni rap brownnal, hiszen louisianában, a fajgyűlöletnek ebben a régi fellegvárában egyetlen néger sem számíthat tárgyilagos bírósági vizsgálatra. maga az átszállítás is súlyosan veszélyeztette brown életét, mert még nem gyógyult fel a két rendőrgolyó okozta súlyos sebesülését. /mti/

kk 44. ndk - elismerés

pp bzs hj

berlin, nyugat-berlin, 1972. június 2.

pinczési pál, az mti tudósítója jelenti:

a német demokratikus köztársaságban nagy figyelmet keltett, hogy a dán parlament abszolút többséggel olyan határozatot fogadott el, amely az európai enyhülés folyamatának elősegítése céljából az ndk teljes jogú diplomáciai elismerését ajánlotta a kormánynak. az ndk fővárosában elégedettséggel vették tudomásul, hogy 83 képviselő igen-nel szavazott, s a többi 80 is csak tartózkodott a szavazástól, tehát az ndk elismerése ellen a folketing egyetlenegy képviselője sem adta szavazatát.

a nyugat-berlini konzervatív der tagesspiegel című újság saját új delhi tudósítója a lap pénteki számában hosszabb cikkben számol be arról, hogy india „jelenleg fontolóra veszi az ndk vonatkozásában a nagykövet-csere lehetőségét,..” a tudósító szerint az új delhiben uralkodó általános vélemény szerint ma már semmi sem áll útjában annak, hogy india elismerje a német demokratikus köztársaságot.

15.00/bzs

..-  
- 34

15<sup>20</sup>

kk 45. nyugat-berlini fegyverraktár

pp bzs hj

nyugat-berlin, berlin, 1972. június 2. /mti/

a nyugat-berlini budapester strassén a rendőrség robbanóanyag- és fegyverraktárát fedezett fel. a hatóságok jelentése szerint egy 30 év körüli nő felgyújtotta a háznak azt az emeletét, ahol a veszedelmes raktár volt, nyilván azzal a szándékkal, hogy felrobbantsa az egész toronyépületet. a ki-vonuló tűzoltóság azonban idejében eloltotta a tüzet, s így a robbanást megakadályozták.

a nyugat-berlini rendőrség ezt a merénylet-kísérletet összefüggésbe hozza andreas baader anarchista vezető frankfurti letartóztatásával, s azt hangsúlyozza, hogy baader nyugat-berlini barátai így akartak bosszút állni a letartóztatásért.

amint a neues deutschland az nszk-beli anarchista csoport elleni nagyarányú rendőrakciókkal kapcsolatban megállapítja: „az nszk bizonyos politikai köréi a legutóbbi idők terrorista provokációit ürügyül használják ki arra, hogy pogrom-hangulatot szítsanak az nszk demokratikus erői ellen,..”

..-

kk 46. rövid hírek

sz , pp bzs sn

1972. június 2. /mti/

p á r i z s : belgák

pénteken párizsba érkezett gaston eyskens belga miniszterelnök és pierre harmel belga külügyminiszter. /dpa/

c a r a c a s : tüntetés

caracasban tüntetést rendeztek a venezuelai pedagógiai főiskola hallgatói az ellen, hogy a rendőrség a diákmegmozdulások elfojtásával egyidejűleg megszállta az egyetemi városrészt. az összetűzéseknek egyébként nyolc súlyosan sebesült diák-áldozata volt. /taszsz/

b e r l i n : holdtala

a szovjetunió tudományos akadémiaja átadta az ndk tudósainak azoknak a holdbéli talajdaraboknak egy részét, amelyeket a luna-16 automata űrállomás hozott le a földre. /taszsz/  
/folyt. köv./  
15.12/bzs

- 35 -

15<sup>20</sup>

kk 46. /rövid hírek 1. folyt./bzs

k u a l a l u m p u r : azad

abdusz szamad azad, a bengáli népi köztársaság kül-  
ügyminisztere háromnapos hivatalos látogatásra pénteken kuala  
lumpurba érkezett. /taszsz/

l v o v : dimitrov

georgi dimitrov születésének 90. évfordulója alkalmá-  
ból Lvovban emlékkiállítás nyílt, amely a bolgár és a nem-  
zetközi antifasiszta és munkásmozgalom harcosának életével  
kapcsolatos dokumentumokat mutatja be. /taszsz/

---

kk. 46. külpolitikai híreink jegyzéke 15.00 óráig

e/sn

1972. június 2. /mt1/

1. várható
2. dél-vietnam - hadihelyzet
3. japán nukleáris program
4. házkutatás
5. 6. flotta - görög kikötők
6. rövid hírek  
huskvarna: sirály  
fokváros: diákok  
madrid: hillenbrand  
sydney: óriásbébi  
frankfurt: amerikai katona  
washington: rush  
new york: ensz  
terehán: merénylet
7. indira gandhi nyilatkozata
8. okinawa - választás
9. kím ir szen
10. ipc - államosítás
11. ciprus - püspökök
12. angela davis
13. ndk - dán parlament
14. repülőtéri merénylet - fejlemények
15. nixon hazaérkezés - beszéd
16. dugna - díjak
17. brüsszeli közgyűlés - nyilatkozatok, üzenetek
18. brüsszeli közgyűlés - nyitás
19. finn szociáldemokrata kongresszus
20. észak-írország - békepetíció

/folyt.köv./

16.43/e *el*

- 36 -

kk. 46. /hírjegyzék...folyt./e

21. amerikai kommunisták - választási kampány
22. kadhafi-nyilatkozat
23. rövid hírek  
mexikó: bengáli  
westbury: istálló  
montevideo: lemondás  
montevideo: tupamarók  
drezda: aicb
24. fkp - moszkvai csucs
25. fkp és a szocialisták
26. baader - lapvélemények
27. ipc - 2.
28. cento-értekezlet
29. vdk bombázás
30. csehszlovákiai írókongresszusok
31. rövid hírek  
london: heath  
új delhi: úrkutatás  
new york: sztrájk  
new york: burundi
32. dugnai tudóstanács
33. magyar-szovjet jogsegély-szerződés
34. jksz végrehajtó iroda
35. zágrábi egyetemisták
36. portugál sajtótörvény
37. altmann-barbie
38. usa - merényletkísérlet
39. iraki külügyminiszter moszkvában
40. salt - novoje vremja
41. kreisky
42. osztrák árvizhelyzet
43. rak brown
44. ndk elismerés
45. nyugat-berlini fegyverraktár
46. hírjegyzék

---

16.45/e *el*

-37-

kk. 47. brezsnyev üzenete az európa fórum résztvevőkhöz

pm/kcs/e sn

m o s z k v a , 1972. június 2./taszsz/

Leonyid brezsnyev, az szkp központi bizottságának főtitkára az alábbi üzenetet intézte az európai biztonságért és együttműködésért küzdő erők közgyűlésének résztvevőkhöz:

„szívélyesen üdvözlöm az európai történelem első olyan széleskörű fórumát, amelynek résztvevői állást foglalnak kontinensünknek a tartós béke térségévé való változtatása mellett. ez valóban nagy cél. ennek elérése ma is a mi külpolitikánk egyik fő feladata. ez a cél aktív támogatásra talál a szovjet népnél, amelynek huszmillió fia és lánya adta életét a fasiszta agresszió ellen vívott harcokban.

a szovjet emberek sokra értékelik a közgyűlés jelentőségét. a közgyűlés összehívása megfelel minden olyan európai nemzet érdekeinek, amely országa békés jövőjének biztosítására törekszik. Európában a stabil béke és az együttműködés övezetének megteremtése reális segítséget nyújt más kontinensek népeinek is, amelyek harcolnak a békéért, a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért.

európában most jelentősen javult a helyzet. ebből a szempontból különös jelentősége van a moszkvában és varsóban aláírt szerződések ratifikálásának, amely szerződések a meglévő európai határok sérthetetlenségének elismerésén és az erőszak alkalmazásáról való lemondáson alapszanak. ez megteremti a szükséges feltételeket a további előrelépéshez: az európai értekezlet összehívásához, amely arra hivatott, hogy lefektesse az európai biztonsági rendszer alapját. az események ilyen fejlődéséhez nagymértékben hozzájárultak a különböző politikai irányzatú társadalmi mozgalmak, valamennyi békeszerető erő.

az európai közvélemény reális lehetőségekkel rendelkezik ahhoz, hogy továbbra is fontos szerepet töltsön be kontinensünkön a béke sorsának meghatározásában. a közvélemény következetes és cél-tudatos erőfeszítései nélkül nem lehet végérvényesen eltakarítani a hidegháború hordalékát, és elszigetelni az enyhüléssel szembeszegülő militarista, revansista és konzervatív erőket. a közvélemény arra hivatott, hogy a népek közötti kölcsönös bizalom megszilárdítása és az európai államok közötti sokoldalú békés együttműködés megteremtése érdekében hallassa szavát.

/folyt.köv./

16.48/e ll

- 38 -

kk .48. /1. folyt./

1972. unius 2. /mti/

n e w y o r k

a taszsz jelenti:

dél-vietnam északi szektorában, az 1. számú országut hué és quang tri között húzódó szakaszán heves harcok folynak. mint amerikai hírgyűlési jelentésekből kitűnik, a térségben csütörtökön partra tett saigoni deszant-alakulatot a felszabadító erők erőteljes tüzérségi tüze megakadályozta a továbbhaladásban. a hazafiak megtartották állásaikat a partvonal mentén húzódó országut e fontos részén. ugyanebben a körzetben a my thanh folyó déli partján több összeütközés zajlott le a saigoni hadsereg páncélos támogatással harcoló tengerészgyalogsága és a népi erők között.

újult erővel lángoltak fel a harcok a központi fennsíkon, kontum városban és térségében. a hazafiak a várostól másfél kilométerrel északkeletre megtámadták a saigoni csapatok megerősített állásait. a városban magában pénteken is folytatódott a heves utcái harcok. az amerikai légierő a pénteki nap folyamán több mint 500 tonna bombát szórt le a felszabadító fegyveres erőknek a város körül létesített állásaira.

/folyt.köv./

17.00/e

ll

- 39/a -

kk. 47. /brezsnyev üzenete...folyt./e

mindezeknek a kérdéseknek a közgyűlésen való megvitatása feltárja kontinensünk népei számára a béke megszilárdítását szolgáló együttes cselekvés új távlatait.

az szkp és a szovjet állam mindenkor megértést tanúsított a népek békeszerető törekvései iránt. ennek tanúbizonysága az szkp 24. kongresszusán elfogadott békeprogram. a szovjet emberek élénk figyelemmel kísérik majd a brüsszeli közgyűlés menetét, és támogatják konstruktív kezdeményezéseit, amelyek arra irányulnak, hogy európa a béke kontinensévé váljék.

sikereket kívánok munkájukhoz.

l. brezsnyev

/mti/

...-

kk. 48. vietnam

ms/so/e sn

1972. június 2. /mti/

h a n o i

hanoi-ban ülést tartott a vdk nemzetgyűlésének állandó bizottsága. az ülésen részt vettek a minisztertanács, a legfelsőbb bíróság és a legfőbb népi ügyészség képviselői is. a résztvevők megvitatták a közlekedés, a szállítás és a hírközlés helyzetét az országban és egyhangulag jóváhagyták a párizsi vietnam-értekezleten résztvevő vdk-küldöttség tevékenységét. /taszsz/

az afp francia hírügynökség hanoi tudósítójának közlése szerint az amerikai légierő pénteken is bombázott a fővárostól északra és északnyugatra fekvő területeket. magában a fővárosban pénteken délelőtt háromszor volt légiriadó, s az égbolton mig-vadászok rajai tűntek fel. a tudósító szerint hivatalosan közölték, hogy csütörtökön az észak-vietnami vadászgépek légitámadást vívtak az amerikai támadó gépekkel nem messze a kínai határtól. /afp/

...-

/folyt.köv./

-39-

22

kk. 48. /vietnam...folyt./e

dél-vietnam déli katonai szektorában a felszabadító erők pénteken ismét meghiusították a kormánycsapatoknak azt a kísérletét, hogy a 13-as számú országuton átvágják magukat a bekerített an loc-1 helyőrséghez. a harcok folytatódnak a városból délre is. a hazafiak rakéta- és aknavető tüzellel árasztják el az an loc egyes negyedeiben bekerített saigoni alakulatokat.

kambodzsában a harcok kampot tartományban folynak, ahol az oda átdobott saigoni kormánycsapatok páncélosok és légierő támogatásával próbálják meg visszaszerezni a helyi népi erőkötől a rizsben gazdag és stratégiai szempontból fontos körzeteket. /taszsz/

s a i g o n

a saigoni szenátus pénteken 27 szavazattal 21 ellenében elvetette azt a törvényjavaslatot, amely további félévre meghosszabbította volna thieu elnök rendkívüli teljhatalmát. a javaslat most visszakerül az alsóház elé. itt egyszer ugyan már megszavazták, de most, a szenátusi döntés után a javaslatnak kétharmados többségre van szüksége ahhoz, hogy a felsőház helytelenítése ellenére törvényerőre emelkedjék. az alsóháznak 159 tagja van, a kétharmados többséget 104 szavazat jelenti. első alkalommal a javaslatot 81 szavazattal 49 ellenében, 29 képviselő távollétében szavazták meg. /afp, reuter, dpa, upi/

---

kk. 49. brüsszeli közgyűlés - nyitóülés /részletes/

pi/nm/e ki

b r ü s s z e l , 1972. június 2. /mt1/

pirityi sándor, az mti kiküldött tudósítója jelenti brüsszelből:

brüsszelben a kongresszusi palota albert termében pénteken megnyílt az európai közvélemény képviselőinek közgyűlése. az előkészítő bizottság a komoly, tárgyyszerű munka érdekében úgy döntött, hogy az egész tanácskozást szaktanácsokban bonyolítják le, csupán a nyitó- és a záróülés plenáris.

a kétórás nyitóülést a belga közélet egyik ismert kiválósága, raymond goor kanonok vezette be. szenvedélyes okfejtéssel mutatta ki, hogy az európai kormányok mellett a társadalom, a közvélemény is felelős kontinensünk jövőjéért. hangsúlyozta a mostani találkozó nyílt, demokratikus jellegét, sokszínűségét, kifejezte azt a reményét, hogy az európai realitásokon nyugvó vita fog kibontakozni a résztvevők között, akik egyébként - néhány egészen kis átlam kivételével - európa valamennyi országának társadalmát képviselik. a munkabizottságok összetételét is úgy igyekeznek meghatározni, hogy azokban az egyes országok és irányzatok arányos képviselést nyerjenek.

/folyt.köv./

17.27/e

- 40 -

kk. 49. /brüsszeli közgyűlés...folyt./e

a belga katolikus pap után janz sztanovnik, az ensz európai gazdasági bizottságának brüsszelbe érkezett ügyvezető titkára olvasta fel kurt waldheimnek, a világszervezet főtitkárának a közgyűléshez intézett üzenetét. a főtitkári üzenet megállapította, hogy ez az európai együttműködési és biztonsági fórum összhangban áll az ensz céljaival, majd tolmácsolta azt a kívánságot, hogy a kölcsönös megértés szellemében végezzen eredményes munkát az európai enyhülés javára.

leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának üzenetét olvasta fel ezután a szovjet küldöttség vezetője, alekszej sityikov, a legfelsőbb tanács szövetségi tanácsának elnöke. /az üzenet szövegét lásd: kk. 47. sz. kiadásunkban./

paasio finn kormányfő üdvözlője után sorra olvasták fel a küldöttségvezetők edward gierek, erich honecker, ludvik svoboda és gustáv husák üdvözlő üzenetét. melegen köszöntötte a brüsszeli találkozót az ensz társaságok világszövetségének megbízottja, majd romes csandra, a béke-világtanács elnöke, aki az európai biztonsági értekezlet sokoldalú előkészítésére való áttérést sürgette, és a különböző ellenakciók szervezett meghiusítására szólította fel az európai közvéleményt. nicolae ceausescu és urho kekkonen üzenetének ismertetése után kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, a magyar küldöttség vezetője lépett az albert terem szónoki emelvényére és köszöntve a közgyűlést, felolvasta kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa tagjának üzenetét:

/az üzenet bb. /belpolitikai/ 44. sz. hirben található./

dzsemal bijedics jugoszláv miniszterelnök, makariosz érsek ciprusi államfő, todor zivkov, a bolgár kp kb első titkára, a bolgár államtanács elnöke üdvözlőjének ismertetése után különböző európai egyházi körök, valamint a firenzei ifjúsági európa-konferencia és az ellenállók nemzetközi szövetségének képviselői kérték szót, hogy köszöntsék a találkozót és eredményes munkát kívánjanak résztvevőinek.

a közgyűlés mintegy nyolcszáz résztvevője pénteken délután már bizottságokban folytatja a munkát.

17.30/e

- 41 -

kk. 51. tito látogatása - izvesztyija

vö/gi/e bs

m o s z k v a , 1972. június 2. /mt1/

az izvesztyija péntek esti számában alekszandr bovin, a lap politikai szemleírója megállapítja: moszkvában és belgrádban egyaránt fontos politikai eseménynek tekintik tito jugoszláv elnök rövidesen sorra kerülő látogatását a szovjetunióban. a szovjet és a jugoszláv vezetők gyümölcsöző párbeszédének soron következő szakasza azt célozza, hogy megerősítsék a két állam kapcsolataiban történt pozitív előrehaladást és feltárják a kapcsolatok további bővítésének és elmélyítésének újabb lehetőségeit minden vonalon.

- a szovjetunióban jól ismerik tito marsallt, mint a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom kiemelkedő alakját, a fasiszmus elleni küzdelem bátor harcosát, forradalmárt és politikust -, írja bovin. - a szovjet emberek úgy is ismerik tito elvtársat, mint a szovjet-jugoszláv barátság aktív hívét. e barátság megszilárdítása megfelel a szovjetunió és jugoszlávia népei alapvető érdekeinek. tito látogatásai a szovjetunióban ugyanúgy, mint a szovjet vezetők látogatásai belgrádban, mindig a közös ügy hasznára váltak. e közös ügy: a szovjetunió és jugoszlávia barátságának és együttműködésének további fejlesztése, a világot átfogó szocializmus állásainak erősítése.

az előző szovjet-jugoszláv találkozók tapasztalatai alapján feltehető, hogy a küszöbönálló megbeszélések témában rendkívül gazdagok lesznek. a jelek szerint komoly figyelmet szentelnek majd a kétoldali kapcsolatok további fejlesztésének. vonatkozik ez a gazdasági és talán még nagyobb mértékben a politikai kapcsolatokra, a kulturális együttműködés bővítésére, a társadalmi szervezettek és a termelő kollektívák állandó és széleskörű baráti érintkezéseinek megteremtésére.

vonatkozik a nemzetközi problémák egész csoportjára is. e problémák többségét illetően a szovjetunió és jugoszlávia álláspontja megegyezik, vagy rendkívül közel áll egymáshoz. mindkét állam tevékenyen sikraszál a békéért és a nemzetközi biztonságért, a békés egymás mellett élés elveinek megvalósulásáért, az imperialista agresszív politika és a nemzetközi önkény ellen. mindez jó alapot nyújt ahhoz, hogy a két állam a közös célokért vívott harcban összehangolja külpolitikai erőfeszítéseit. a külpolitika konkrét kérdéseit feltehetően ebből a szémszögből fogják megvizsgálni -, írja az izvesztyija hírmagyarozója.

x x x

konsztantyin katusev, az szkp központi bizottságának titkára pénteken fogadta pesicset, jugoszlávia moszkvai nagykövetét és meleg, baráti megbeszélést folytatott vele. /taszsz/

17.43/e

- 42 -

kk. 50. hősök napja bulgáriában

nk/e ki

s z ó f i a , 1972. június 2.

nagy károly, az mti tudósítója jelenti:

pénteken délben pontosan 12 órakor bulgária valamennyi városában megszólaltak a szirénák, a városok és falvak utcáin leálltak a járművek és a járókelők, a kávéházak nyitott teraszain felálltak székeikről a vendégek. a szirénák nem balesetet, nem tüzet jeleztek, hanem azokra a hősökre emlékeztették az ország népét, akik a török uralom elleni harcban, a fasiszmus és a kapitalizmus elleni küzdelemben az életüket áldozták hazájuk szabadságáért.

a török elnyomás elleni utolsó nagy bolgár felkelésben hősi halált halt hrizto botev, a forradalmár költő - vagy ahogyan nálunk emlegetik: a bolgár petőfi - halálának évfordulója június 2-a, amelyet évtizedek óta a hősök napjaként ülnék meg bulgáriában. megindító emlékezés és emlékeztetés ez a névtelenekre, akiknek áldozata nélkül nem létezne ma a szocialista bulgária.

a hősök napja alkalmából nagygyűlést rendeztek a balkán hegységben azon a helyen, ahol hrizto botev elesett. a gyűlésen résztvett todor zsiykov, a bkp központi bizottságának első titkára, az államtanács elnöke, valamint a bolgár párt és kormány számos más vezetője.

---

kk. 52. földközi-tenger - komunist

nt/e ki

b e l g r á d , 1972. június 2. /mt1/

a komunist, a jugoszláv kommunisták szövetségének hetilapja a földközi-tenger mentén fekvő országok helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy „a térség el nem kötelezett országainak konzultációjára egyre inkább szükség van. ez volt a véleménye - a néhány nappal ezelőtt belgrádban folytatott megbeszélésen - a jugoszláv és az egyiptomi külügyminiszternek. a két külügyminiszter sürgette a térség el nem kötelezett országai konzultatív értekezletének mielőbbi összehívását. ez az értekezlet nem irányulna senki ellen, csak arra ösztönözne, hogy a földközi-tenger térségében is tartsák tiszteletben a nemzetközi kötelezettségeket és az ensz határozatait,,.

17.48/e  
18.10

---  
-43-

kk. 53. ciprus - püspökök - 2

nk/e ki

s z ó f i a , 1972. június 2. /mti/

nagy károly, az mti szófiai tudósítója jelenti:

ami néhány nappal ezelőtt még csupán fenyegetés volt, ma valóság: mint jelentettük, a három ciprusi püspök új ultimátumot intézett makariosz érsekhez. követelik, hogy legkésőbb június 10-ig mondjon le államelnöki tisztségéről, amely szerintük összeegyeztethetetlen az egyházban betöltött pozíciójával. visszautasítás esetére az ultimátum kilátásba helyezi, hogy a szent szinódus „megfosztja” makarioszt az érsekségtől.

ciprusi politikai megfigyelők a püspökök támadásának felújítását összefüggésbe hozzák azzal, hogy a görög kormány nem elégedett a makariosz által összeállított új ciprusi kabinet összetételével. ez kétségtelenül árnyékot vet a ciprusi belső görög-török tárgyalások felújítását helyeslő athéni nyilatkozatok összintéségére. látszólag ugyan nincs összefüggés a tárgyalások felújítása és a püspökök lépése között, nem árt azonban emlékeztetni rá, hogy amikor idén február végén és március elején már küszöbön állt a belső tárgyalások felújítása - athén, ankara és az ENSZ képviselőinek részvételével - akkor is szerepet játszott annak meghíusításában a ciprusi püspökök makariosz elleni támadása.

kurt waldheim ENSZ-főtisztár - mint ismeretes - éppen június 9-én fejezi be a három érdekelt fővárosban teendő körutját. a jelek szerint számíthat rá, hogy a ciprusi kérdés amúgy is komoly problémái mellett esetleg újabb nicosiai belső bonyodalmak nehezítik majd küldetésének sikerét.

---

kk.55. svoboda - bolgár parlamenti küldöttség

ht/gi/ok bs

p r á g a , 1972. június 2./mti/

Ludvik svoboda csehszlovák köztársasági elnök pénteken prágában fogadta a bolgár népköztársaság nemzetgyűlésének küldöttségét. a bolgár parlamenti képviselők delegációja vladimir bonevnek, a bolgár nemzetgyűlés elnökének vezetésével a csehszlovák szövetségi gyűlés /parlament/ vendégeként hivatalos látogatást tett csehszlovákiában.

svoboda és bonev szívélyes beszélgetést folytatott.

a bolgár nemzetgyűlés küldöttsége pénteken hazautazott csehszlovákiából./taszsz, ctk/

---

18.02/ok *ell*

- 44 -

kk. 54. japán - háboruellenes tiltakozás

sb/e ki

t o k i o , 1972. június 2.

éllás béla, az mti tudósítója jelenti:

a japán államvasutak szakszervezete utasította 230 000 tagját, június 9 és 15 között munkalassítási akciókkal akadályozza a japán területen lévő amerikai támaszpontok vietnam ellen irányuló tevékenységét. a vasutások akciói kiterjednek az összes vasutvonalakra, amelyeken üzemanyagot és katonai felszerelést szállítanak az amerikai támaszpontok és a japán kikötők, illetve repülőterek között. a vasutások munkalassítási mozgalmának része a japán szakszervezeti főtanács /sohyo/ által meghirdetett és irányított vietnami háboruellenes országos kampánynak.

pénteken „tengeri tüntetés”, zajlott le yokohama kikötőjében. a kikötő szállító bárkáin dolgozó japán munkások bárkáikkal felsorakozva tüntettek az egyesült államok vietnami agressziója ellen. más kikötőmunkások gyűlést tartottak a kikötőben, majd felvonultak a yokohamai amerikai konzulátus elé és a vietnami háboru ellen tiltakozó nyilatkozatot nyújtottak át a konzulátus képviselőinek.

csütörtökön este a japán szocialista párt, a kommunista párt és a sohyo rendezésében, nagygyűlést tartottak a tokiói hibija park szabadtéri színpadán. a kilencezres gyűlés szocialista, kommunista és szakszervezeti szónokai követelték: az egyesült államok azonnal vessen véget vietnami agressziójának, szüntesse be a VDK bombázását és blokádját. elítélték a szato-kormányt, amely elvtelesen kiszolgálja az amerikaiak agresszív politikáját. a gyűlés résztvevői felvonultak az amerikai nagykövetség és a japán miniszterelnöki rezidencia elé, s tüntettek a vietnami háboru ellen.

a sohyo által kezdeményezett „vietnami háboruellenes”, kampány június 23-án éri el tetőpontját.

---

kk.56. rogers

f1/va/ok bs

L o n d o n , 1972. június 2./mti/

william rogers amerikai külügyminiszter - aki pénteken londonban részt vett a cento miniszteri tanácsának záró ülésén - bonnba utazott, hogy jelen legyen a willy brandt nyugatnémet kancellár által rendezendő vacsorán - közölte a londoni amerikai nagykövetség egyik tisztviselője.

a brandt kancellár által a nyugat-berlinről szóló négyoldalú megállapodás aláírásának előestjén rendezendő vacsorán részt vesz douglas-home angol és maurice schumann francia külügyminiszter is./reuter/

---

18.10/ok *ell*

- 45 -

kk. 58. castro - kubai visszhang

kf/gi/e k1

h a v a n n a , 1972. június 2. /mti/

király ferenc, az mti havannai tudósítója jelenti:

a kubai sajtó, a rádió, a televízió továbbra is megkülönböztetett figyelemmel kíséri fidel castro magyarországi látogatását. a párt központi lapja, a granma pénteki számában nagy terjedelemben számol be a csütörtöki programról. az első oldalon két nagy, háromhasábos képet közöl. az egyikén egy katona ad át fidelnek ajándékot a harcászati gyakorlat után, a másik képen fidel castro látható a győri vagon- és gépgyárban, amint egy esztergapadot néz.

a párt központi lapja a teljes ötödik oldalát a harcászati gyakorlatnak szenteli. aláhuzza a lap, hogy a kubai hadsereg főparancsnoka rendkívül nagyra értékelte a magyar néphadsereg alakulatainak harckészültségét, harci szellemét. kiemeli a lap, hogy mind a magyar, mind a kubai néphadsereg a szocialista közösség védelmi erejének egy-egy láncszemét alkotja, s mindkét hadsereg kész megvédeni hazáját minden támadóval szemben.

a granma közli a győri vagon- és gépgyárban tett látogatás részleteit.

a juventud rebelde, a kubai ifjú kommunisták szövetségének lapja csütörtök esti hatoldalas számából csaknem két oldal magyarországgal foglalkozik. a teljes hatodik oldal magyar vonatkozású, hat képen és rövid riportban mutatja be néphadseregünket, egyre korszerűsödő haditechnikánkat. szintén hat képet és méltatást közöl a magyar tanácsköztársaságról, hangsúlyozva annak történelmi szerepét. közli kun béla képét, lenin üzenetét.

a rádióállomások bő tájékoztatót közölnek a látogatásról. a radio nacional kádár jános életéről, munkásságáról közölt összeállítást, kiemelve szerepét a magyar nép felvirágzásáért, a nemzetközi munkásmozgalom egységének megszilárdításáért vívott harcban. a kommentátor hangsúlyozta, hogy a két nép, a két párt vezetőjének személyes találkozása új lapot nyitott barátságunk történetében.

---

18.35/e

- 46 -

kk. 57. rövid hírek

ht/gi/e bs

1972. június 2. /mti/

b u k a r e s t : szovjet nagykövet

ion gheorghe maurer román miniszterelnök pénteken fogadta vaszilij drozgyenkot, a szovjetunió bukaresti nagykövetét. a találkozóra a szovjet diplomata kérésére került sor. /agerpres/

y a o u n d é : új alkotmány

ahmadou ahidjo, kameruni elnök aláírása után pénteken érvénybe lépett az ország új alkotmánya, amelyet a lakosság a nemrégli népszavazás során fogadott el. az alkotmány szerint a kameruni szövetségi köztársaság, amely korábban nyugat- és kelet kamerunból állt, most a kameruni egyesült köztársaság nevet vette fel. /taszsz/

u j d e l h 1 : alsóház

az indiai alsóház alkotmánymódosítást fogadott el, amelynek értelmében a kerala államban hozott példamutató földreformtörvényt megvédi a legfelsőbb bíróság ellentétes döntéseivel szemben. a nagybirtokosok ugyanis megkísérelték a földreform szabályozását. kerala államban családonként 4,8-6 hektárban rögzítették a magántulajdonban lévő földbirtokok felső határát. /adn/

e r f u r t : boros béla

az erfurti orvostudományi akadémia a diszdoktori címet adományozta dr. boros béla professzornak, a pécsi orvostudományi egyetem rektorának. boros professzor nagy érdemeket szerzett az erfurti akadémiával folytatott együttműködés terén. az erfurti akadémia és a pécsi egyetem már 1963 óta működik együtt a tudományos utánpótlás fejlesztése érdekében. rendszeres tapasztalat- és értesüléscsere folyik közöttük, mégpedig főleg a szív- és véreredényrendszeri megbetegedések terén, s a csecsemőhalandóság csökkentése érdekében. /adn/

---

18.40/e el

- 47 -

kk. 59. nato - nszk lapszemle

bj/e ki

b o n n , 1972. június 2. /mt1/

a nato miniszteri tanácskozása döntését értékelő nyugatnémet lapok pénteken az enyhülési politika fontosságának elismerése mellett nyomatékosan aláhúzzák az atlanti paktum katonai képességének fokozását és az „északatlanti szolidaritás” megerősítését.

ezt a gondolatot a legvilágosabban a szélsőjobboldali die welt vezércikke fogalmazza meg. elismeri, hogy a két vezető hatalom, az egyesült államok és a szovjetunió között, valamint Európában „erősen megváltoztak a politikai feltételek” a helyzetet egyrészt a szovjet-amerikai párbeszéd, másrészt az nszk meggyezése a szovjetunióval és Lengyelországgal, meggyezési törekvése a többi szocialista országgal.

az új helyzetből azonban a lap szerint nagyobb „védelmi felelősség”, hárul a nyugat-európai szövetségesekre és ezért nagyobb terheket is kell vállalniuk. ez a feladat megköveteli, hogy a „korábbi passzivitás és fokozatos erőzió”, után éljenek „a szövetség konszolidálásának reális esélyével”,.

a süddeutsche zeitung az enyhülés fejében - cserében az európai biztonsági értekezlet megtartásáért - a katonai erőfeszítések fokozását jelöli meg a másik követendő célként. rámutat, hogy a miniszteri tanács „katonai ikertestvére”, a katonai tervezőbizottság decemberben nyilván dönt erről. ennek előszele érezhető volt a nato nukleáris tervezőcsoportjának koppenhágai találkozásán, valamint az ugynevezett eurocsoport május 23-i brüsszeli ülésén is, amikor is az ottani stratégiák „annyira sötétben festettek le a katonai erőviszonyokat, hogy decemberben számítani lehet kemény követelésekre”,.

a frankfurter rundschau szerint a nato-ülés csak a soronkövetkező lépés, de nem fordulat volt egy hosszú és óvatos enyhülési folyamatban. a lap az európai biztonsági konferencia előkészítését egybekapcsolja a kölcsönös csapatlétszámcsökkentés problémájával és azt fejtegeti, hogy az utóbbi kérdés tartós megoldatlansága „elodáztatja a biztonsági értekezlet sokoldalú előkészítésének kezdetét”,. sőt, még azt is lehetségesnek tartja, hogy kedvezőtlen esetben az értekezletre még jövőre sem kerülhet sor.

bochkor/  
18.43/e ll

---

-48-

kk. 60. izrael - libanon

se/té/e bs

beirut - tel aviv, 1972. június 2. /mt1/

az izraeli légierő három repülőgépe péntek délután behatolt libanon légterébe és a déli országrész fölött 30 percig körözött, a jelentették be beirutban. a közlés szerint a gépek felderítést végeztek. az izraeli katonai parancsnokság cáfolta, hogy izrael megtámadta volna déli-libanont. korábban ugyanis olyan hírek terjedtek el, hogy a repülőgépeket közvetlen harci feladatokra vetették be.

szoliman frangié libanoni köztársasági elnök pénteken elítélte a tel aviv-i repülőtéren kedd este elkövetett véres merényletet. kijelentette, hogy a libanoni kormány lépéseket tesz a palesztinai népi felszabadítási front elnevezésű szélsőséges gerillaszervezet propaganda tevékenységének megakadályozására. mint ismeretes, ez a szervezet vállalta magára a felelősséget a tel avivi vérengzésért. frangié kijelentette még: a libanoni kormány eddig is mindent megtett annak érdekében, hogy felszámolja a szervezet tevékenységét.

frangié elnököt megelőzően szaeb szalam libanoni miniszterelnök nyilatkozott. reményét fejezte ki, hogy izrael nem fogja ürügyként felhasználni libanon elleni katonai akcióra a kedd esti merényletet. szalam szerint nincs logika abban az izraeli állásfoglalásban, amely libanonra hárítja a felelősséget a repülőtéri akcióért. „egyáltalán nem bizonyosodott be, hogy a három japán merénylőt libanon területén képezték ki”, - mondta. hozzáfűzte, ha izrael bizonyítékokat tud felmutatni erre vonatkozóan, libanon kész vizsgálatot indítani az ügyben. a miniszterelnök közlése szerint a libanoni kormány katonai rendszabályokat fogantott az elmúlt napokban az ország védelmének megerősítéséért. a upi beirut-i kormányforrásra hivatkozva jelentette, hogy a hadsereget riadókézsültségbe helyezték. /ap, reuter, upi, afp/

---

18.48/e ll

- 49 -

kk.61. kreisky nyilatkozat

fp/ok bs s t o c k h o l m, 1972. június 2./mt1/

a svédországi látogatáson tartózkodó bruno kreisky osztrák kancellár pénteken újságírók előtt kijelentette, hogy ausztria határozottan támogatja az európai biztonsági értekezlet összehívásának gondolatát. a tanácskozáson „napirendre kellene tűzni a közel-keleti kérdést,„ az osztrák kormányfő ugyanakkor közölte: országa nem szándékozik versenyezni finnországgal a konferencia lebonyolításának jogáért.

kreisky, aki három napos hivatalos látogatáson tartózkodik svédországban, több megbeszélést tartott olof palme svéd miniszterelnökkel. a vietnami kérdéssel kreisky az újságírók előtt kifejtette: „svédország és ausztria csaknem azonos módon vélekedik a vietnami háborúról,„ s a kérdés ezuttal is szerepelt a megvitatott problémák között. az osztrák kancellár utalt arra, hogy palme miniszterelnök a múltban már elítélte az amerikaiak vietnami háborúját./ap/

...-

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk.62. allon szidki nyilatkozatáról

se/té/ok bs r e h o v o t /izrael/ 1972. június 2./upi/

jigal allon izraeli miniszterelnökhelyettes mondta a gyászbeszédet pénteken, amikor nagy részvét mellett eltemették aharon katzir világhírű vegyészprofesszort, a tel aviv-i repülőtéren elkövetett merénylet egyik áldozatát.

allon kemény szavakkal illette aziz szidki egyiptomi miniszterelnököt, aki csütörtökön magasztalta a tel aviv-i merényletet. a miniszterelnökhelyettes azt mondta, hogy „szidki szavai legalább olyan véresek voltak, mint maga a szörnyűséges akció,„/mt1/

...-  
- 50 -

18.53/ok

kk.63. bengália - malaysia

fp/ok bs k u a l a - l u m p u r, 1972. június 2./mt1/

pénteken hivatalos látogatásra malaysia fővárosába, kuala lumpurba érkezett abduz szamad azad, a bengáli népi köztársaság külügyminisztere.

a külügyminiszter megérkezésekor adott rövid sajtónyilatkozatában rámutatott: kormánya reméli, hogy a június végén sorra kerülő indiai-pakisztáni csúcstalákozó egyengetni fogja az ország pakisztán által történő elismerésének útját. hozzáfűzte azonban: az indiai-pakisztáni párbeszéd mítsem változtat országga vezetőinek azon szándékán, hogy bíróság elé állítsák a két országrész között múlt évben kirobbant konfliktus pakisztáni háborus bűnöseit. „csak azokat állítjuk bíróság elé - mondotta a külügyminiszter - akik bűnököt követtek el, nem pedig az összes hadifoglyot.,,

abduz szamad azad végül reményét fejezte ki, hogy bhutto pakisztáni elnök a helyes utra lép majd: elismeri és segíti a bengáli népi köztársaságot./upi/

...-

kk.64. waldheim üzenete

vö/nm/ok bs b r ü s s z e l, 1972. június 2./mt1/

kurt waldheim, az ensz főtitkára üdvözlőt küldött a brüsszelben pénteken megnyílt európai közgyűléshez.

- az európai kontinensen évszázadunkban már kétszer tört ki világháború, és így a kontinens békés jövőjének biztosítása csak helyeselhető feladat, amely teljes mértékben megegyezik az ensz céljaival és elveivel -, hangzik az üdvözlőt. - az európai béke és biztonság jelentős mértékben függ attól, hogy milyen mértékben képesek a kormányok és népek alkotó energiájukat olyan megoldások felkutatására fordítani, amelyek biztosítják a kölcsönös megbecsülést, az erőszakról való lemondást a nemzetközi konfliktusok rendezésénél, valamint a jószomszédi kapcsolatok és együttműködés széleskörű kibontakoztatását az államközi kapcsolatok alapjaként. közgyűlésük reménykeltő lépés az európai népek biztonságának és széleskörű együttműködésének megteremtését célzó mozgalomban. a közgyűlés összehívása az európai enyhülés eredménye, amit örömmel üdvözlünk, s kifejezésre juttatja az európai népek természetes törekvését a kölcsönös megértésre és a széleskörű kapcsolatok kifejlesztésére.

a főtitkár kifejezte reményét, hogy a közgyűlésen konstruktív javaslatokat dolgoznak ki, és sok sikert kívánt a tanácskozás munkájához./taszsz/

...-  
- 51 -

18.57/ok

kk. 66. nyugat-berlin - aláírás

pp/e ki

nyugat-berlin, 1972. június 2.

pinczési pál, az mti tudósítója jelenti:

előzetes jelentések szerint nyugat-berlin amerikai övezetében, a volt szövetséges ellenőrző bizottság potsdamer strasse-n lévő épületének első emeleti dísztermében szombaton déli fél 12-kor ünnepélyes keretek között írja alá a szovjetunió, az egyesült államok, nagy-britannia és franciaország külügyminisztere a négyoldalu nyugat-berlini egyezményt, amelyet ugyanezen a helyen tavaly szeptember 3-án parafált a négy ország nagykövete. a négy külügyminiszter nyilatkozatot tesz s ezt a televízió élő adásban közvetíti Európában és a tengeren túlra is.

a kastély parkjának bejáratánál rendkívül szigorú ellenőrző intézkedéseket vezetnek be, s még a parkba szülő zöld, sőt a terembe való belépésre feljogosító sárga színű igazolványok tulajdonosait is személyi motozásnak vetik alá. átkutatják a filmfelvétel- és a fényképezőgépeket is. a terembe mindössze 150 újságíró, fotoripporter és televíziós szakember kap belépési engedélyt.

napokkal ezelőtt bizonyosnak látszott, hogy a négyoldalu egyezményt most szombaton aláírják, de csütörtökön nyugat-berlinben arról kezdtek beszélni - s erről szól például a der tagespiegel című újság pénteki vezércikke is -, hogy az aláírás időpontja bizonytalanra vált. ennek hírek szerint az az oka, hogy a moszkvában és a varsóban aláírt szerződés ratifikációs okmányainak kicserélése, azaz a bonni ratifikációs eljárás befejezése esetleg késedelmet szenvedhet. az nszk kormánya ugyanis a bundestagnak az nszk külpolitikájának alapelveiről szóló határozatát - amelyet scheel külügyminiszter egy levél kíséretében már átnyújtott falin bonni szovjet nagykövetnek - szintén a hivatalos szerződési okmányokhoz akarta csatolni, azaz a szerződéssel egyenrangú szintre akarta emelni. a szovjetunió ebbe nem egyezett bele, s mivel a nyugat-berlini egyezmény aláírása és a bonni ratifikációs eljárás befejezése között szoros összefüggés áll fenn, ezért egészen péntek délutánig nem lehetett tudni, hogy sor kerül-e szombaton a négyoldalu nyugat-berlini egyezmény aláírására vagy sem. a rias és az sfb nyugat-berlini rádióállomások jelentése szerint az akadály akkor hátrult el, amikor az nszk elállt attól a kívánságától, hogy a szerződés hivatalos szövegéhez más dokumentumot is csatoljanak.

x x x

/folyt.köv./

19.03/e. *ll*

- 52 -

kk. 66. /nyugat-berlin...folyt./e

b o n n

bochkor jend, az mti tudósítója jelenti:

a bonni külügyminisztérium szóvivőjének bejelentése szerint gromiko szovjet külügyminiszter szombaton a nyugatnémet fővárosba érkezik. emiatt scheel külügyminiszter nem kíséri el willy brandt kancellárt amerikai útjára, hanem bonnban marad szovjet kollégájának fogadására, s tiszteletére szombaton este vacsorát ad. gromiko másnap ebéden látja vendégül scheelt.

...-

kk.65. kim ir szen nyilatkozata

vö/nm/ok bs

p h e n j a n, 1972. június 2./mti/

a nodon sinmun pénteki számában megjelent kim ir szennek, a koreai népi demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének nyilatkozata, amelyet a new york times tudósítójának adott.

a kndk és az egyesült államok kapcsolatairól szólva, kim ir szen többek között kijelentette, hogy e kapcsolatok teljes egészében az egyesült államok kormányának álláspontjától függenek. ha az amerikai kormány megváltoztatja a kndk-val kapcsolatos politikáját, akkor a koreai népi demokratikus köztársaság szintén megváltoztatja az egyesült államok iránti politikáját. a kndk-hoz fűződő kapcsolatok megjavításához - hangsúlyozta kim ir szen - mindenekelődtt az szükséges, hogy az amerikai kormány ne avatkozzék be korea belső ügyeibe, s tegye lehetővé, hogy a koreaiak egymás között oldják meg az ország egyesítésének problémáját.

- a koreai kérdést külső beavatkozás nélkül kell megoldani, az önrendelkezési jog alapján. ehhez elsősorban ki kell vonni az amerikai csapatokat dél-koreából, - jelentette ki kim ir szen.

- meggyőződésünk - hangsúlyozta a továbbiakban -, hogy ha/koreai-ak leülnek a tárgyalóasztalhoz, akkor meg tudják szüntetni a bizalmatlanságot és a meg nem értést, megtalálják a közös nyelvet és meg tudják teremteni a nemzeti egységet. az észak és a dél közötti rendszerkülönbség nem lehet akadály az ország egyesítésének útjában.

kim ir szen állásfoglalás az észak- és dél-koreai parlamenti képviselők, újságírók, párt- és közéleti személyiségek kölcsönös látogatásai mellett./taszsz/

...-

19.08/ok *ll*

- 53 -

kk. 67. ipc - államosítás

se/gi/e bs

b a g d a d

1972. június . /mt1/

bagdad főterén pénteken a különféle pártok és a szakszervezetek nagygyűlést tartottak az iraq petroleum company államosításával való szolidaritás jegyében. a nagygyűléshez csatlakozott az iraki baath-párt, a kommunista párt és a kurd demokrata párt is.

az iraki kommunista párt nevében felszólalt ahmed ad-daud, a vezetőség tagja, aki rámutatott, hogy a nyugati monopóliumok ellen vívott harc az összes haladó nemzeti erők kötelessége. arra szólította fel az iraki népet, hogy legyen éber az imperialisták részéről fenyegető provokációkkal szemben. az iraki kommunista párt politikai bizottsága táviratban üdvözölte al-bakr köztársasági elnököt az ipc iraki érdekeltségeinek államosítása alkalmából. /taszsz/

b e i r u t

az iraq petroleum company iraki és szíriai érdekeltségeinek államosítása kedvező visszhangra talált az egész arab világban.

szajed nofal, az arab liga főtitkárhelyettese szerint mindkét kormány lépése „teljesen természetes”, elkerülhetetlenné vált a külföldi visszaélések felszámolása.

kamal nasszer, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának szóvivője „pozitív, haladó lépésnek”, nevezte az ipc államosítását. azt mondta, hogy az iraki és a szíriai kormány intézkedése hozzájárul az arab országok erőforrásainak a felszabadító harc érdekében történő mozgósításához.

a kairói lapok pénteken első oldalon számoltak be az iraki és a szíriai államosításról. emlékeztetnek szajed marei-nak, az aszu központi bizottsága első titkárának közelmúltban tett nyilatkozatára, amely „teljes támogatásáról biztosította irak jogos követeléseit a nemzetközi olajtársaságokkal szemben,„ /mena, reuter/

L o n d o n

a brit kormány pénteken kifejezte reményét, hogy mielőbb megoldják az iraki és a szíriai kormány, valamint az iraq petroleum company között kirobbant viszályt. a brit külügyminisztérium hivatalos közleménye sajnálkozásának ad hangot a két arab kormány „drákói”, intézkedése miatt. /reuter, afp/

...-

19.15/e

-54-

kk. 68. környezetvédelmi konferencia

fi/va/e bs

b e r l i n , 1972. június 2. /mt1/

jean regniers, a testi fogyatékosok rehabilitációjára alakult nemzetközi társaság /isrd/ elnöke és norman acton, a szervezet főtitkára pénteken berlinben, az ndk fővárosában fogadást adott. a fogadáson elhangzott nyilatkozatában willi stoph, az ndk miniszterelnöke hangsúlyozta, hogy a német demokratikus köztársaság csak akkor vesz részt a stockholmi környezetvédelmi konferencián, ha az ndk a teljes egyenjogúság alapján vehet azon részt.

regniers elnök méltatta az ndk aktív közreműködését a szervezet munkájában; willi stoph pedig köszönetet mondott a szervezet képviselőinek az ndk-nak nyújtott támogatásért. /adn/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

s t o c k h o l m

a szovjetunió pénteken ismételten leszögezte, hogy nem vesz részt a hétfőn kezdődő környezetvédelmi konferencián, ha az ndk-t nem hívják meg. az értekezlet szóvivője közölte, hogy a 11 napos konferencián 109 ország - köztük 70 fejlődő ország - jelentette be részvételét.

az ensz részéről pénteken közölték, kudarcot vallottak a diplomáciai erőfeszítések, hogy a szovjetuniót és a kelet-európai szövetségeseit lebeszéljék a konferencia bojkottálásáról. marc nerfin /franciaország/, a stockholmi konferencia főtitkárhelyettese azonban kijelentette, hogy az ensz még mindig reménykedik a kelet-európai országok részvételében. megfigyelők rámutattak, hogy a hat kelet-európai ország távolléte nem látszik túlságosan jelentősnek, mivel az említett országok már részt vettek az előkészítő munkálatok javarészában, és mert még hallathatják szavukat, amikor a konferencia zárójelentését jóváhagyás céljából az ensz-közgyűlés elé terjesztik.

nyugati és semleges diplomaták kijelentették, továbbra is folynak a diplomáciai erőfeszítések, hogy sikerüljön kompromisszumos megoldást találni, ami biztosítaná a hat kelet-európai ország részvételét.

diplomaták közölték, hogy a svéd kormány a világ több fővárosában a színpalak mögött aktív tevékenységet fejt ki, bár eddig még semmi jel sincs arra, hogy eredménnyel járnának ezek az erőfeszítések. /reuter, upi/

...-

19.20/e

- 55 -

kk. 69. szovjetunió - egyesült államok - meteorológiai együtt-  
működés

ht/nm/e bs                      m o s z k v a , 1972. június 2. /mt1/

borisz iszajev, a szovjet szabványügyi bizottság alelnöke és ernst ambler, az amerikai szabványosítási intézet igazgatója pénteken moszkvában jegyzőkönyvet írt alá a szovjet-amerikai tudományos és műszaki együttműködésről a meteorológiában.

- az a kormányközi megállapodás a szovjetunió és az egyesült államok tudományos és műszaki együttműködéséről, amelyet nixon elnök látogatása alatt írtak alá, lehetővé teszi a kapcsolatok bővítését a meteorológia területén is -, jelentette ki ambler a taszsz tudósítójának.

az amerikai meteorológus küldöttség élén három hetet töltött a szovjetunióban. a küldöttség több szovjet meteorológiai intézet munkáját tanulmányozta. /taszsz/

...-

kk. 70. home és callaghan bonnban

f1/va/e ki                      b o n n , 1972. június 2. /mt1/

douglas-home brit külügyminiszter pénteken - közép-európai idő szerint 18.00 órakor - különrepülőgépen megérkezett bonnba. /reuter/

x x x

james callaghan, a brit munkáspárt árnyék- külügyminisztere politikai megbeszélést folytatott willy brandt kancellárral a nyugat-berlinről szóló négyoldalú megállapodás aláírásának előestéjén. ezt követően az angol politikus gazdasági és pénzügyi kérdésekről tanácskozott schiller nyugatnémet pénzügyminiszterrel. /ap/

...-

-56-

kk. 71. francia-belga tárgyalások

csr/nm/e bs

p á r i z s , 1972. június 2. /mt1/

a hat közöspiaci ország és a négy csatlakozó ország októberre tervezett párizsi csúcstalálkozójának előkészítése volt a témája a pénteken párizsban megtartott francia-belga tárgyalásoknak. jacques chaban-delmas francia miniszterelnök és gaston eyskens belga kormányfő délelőtti félórás négy szemközt tanácskozását plenáris ülés követte, amelyen résztvett a két ország külügyminisztere, maurice schumann és pierre harmel.

a tanácskozás után harmel belga külügyminiszter újságíróknak elmondta, hogy még sok nézeteltérés állja útját a tervezett csúcstalálkozónak, de kifejezte azt a reményét, hogy július végéig elhárítják az akadályokat. eyskens miniszterelnök nyilatkozatában elmondta, hogy a nyugat-európai valutaunió kérdéséről és a közös piac intézményeinek szerepéről tanácskoztak a francia vezetőkkel.

georges pompidou francia államfő délben ebédet adott az egynapos párizsi látogatáson tartózkodó belga vendégek tiszteletére. a francia elnök pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogy a nagyjelentőségű csúcstalálkozó előkészítése során ki kell küszöbölni az elvi nehézségeket. szigorúan figyelmeztette európai partnereit, amikor kijelentette, hogy mint a csúcstalálkozó vendéglátója, nem vállalja a felelősséget a kilenc kormányfő meghívásáért, ha a tanácskozás eredménye csupán szándékokra vonatkozó homályos nyilatkozatok, jelentéktelen megállapodások, s ami még rosszabb, alig leplezett nézeteltérések lesznek. kifejezte azt a reményét, hogy a tíz ország előrehaladást ér el a tervezett gazdasági és valutaunió megteremtésében, a közös ipari és műszaki politika, valamint a kívülálló országokkal kapcsolatos közös álláspont és a politikai együttműködés kialakításában. /afp, ap, reuter, upi/

...-

19.45/e *de*

- 57 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk. 49. sz. kiadásunk /brüsszeli közgyűlés/  
1. folytatásának 3. bekezdése helyesen így kezdődik:

a finn kormány üdvözlését kolivisto pénzügyminiszter to-  
mácsolta, majd sorra olvasták fel...  
/mti/

...-

kk. 72. cento - záróközlemény

lb/va/e bs London, 1972. június 2. /mti/

Egy semmitmondó közlemény kiadásával ért véget Londonban a  
központi szerződés szervezete /cento/ kétnapos külügyminiszteri  
értekezlete, amelyet az jellemzett, hogy a legjelentősebb beszé-  
det a nem is teljesjogu tagállam, az egyesült államok képviselő-  
je mondotta el.

az angliát, törökországot, iránt és pakisztánt tömörítő  
agresszív katonai tömb értekezletén rogers amerikai külügyminisz-  
ter kilátásba helyezte, hogy az egyesült államok korszerűsíteni  
fogja és növeli haditengerészeti erőit az indiai-óceánon. ang-  
lia, amely buzgón támogatja az egyesült államokat eme törekvésé-  
ben, egy birtokában lévő szigetet, diego garciát az amerikaiak  
rendelkezésére bocsátott haditengerészeti távközlési bázis léte-  
sítésére.

rogers a közel-keleti válságot illetően továbbra is kitar-  
tott a nevével fémjelzett terv mellett és nyíltan kijelentette,  
hogy az egyesült államok a válság részleges megoldását tartja  
elsődlegesnek. rogers szerint nehéz elképzelni, hogy az öt éve  
huzódó bonyolult válságot egycsapásra sikerül megoldani.

mint ismeretes, a szuezi-csatorna ujramegnyitásán alapuló  
részleges megoldás terve a gyakorlatban már megbukott izrael ma-  
ximális követelése miatt.

rogers egyébként tájékoztatta az értekezletet a moszkvai  
csúcstalálkozóról és méltatta a szovjet-amerikai tárgyalások és  
megállapodások jelentőségét. míg azonban egyrészt hangsúlyozta a  
csúcsszintű megbeszélések sikerét több területen, addig másrészt  
óvta a „tulzott derüléstől”, a szövetségeseket, éberségre szó-  
lított fel őket és katonai erőfeszítéseik fokozására buzdította  
az ázsiai tagállamokat.

/folyt.köv./  
20.10/e

- 58 -

kk. 72. /cento...folyt./e

douglas-home angol külügyminiszter, a kétnapos értekezlet  
elnöke, pénteki sajtóértekezletén rogershez képest is fokozni  
igyekezett a szovjet szándékok iránti bizalmatlanságot. ezenki-  
vül közölte, hogy anglia hivatalosan kártérítést fog követelni  
iraktól és szíriától az ipc olajtársaságban való angol részese-  
dés államosításáért és a tagállamok támogatását kérte a két arab  
országgal szemben.

a közös közleményben a résztvevők kifejezték azt a reményü-  
ket, hogy india és pakisztán a közeljövőben „tisztos és méltá-  
nyos”, egyezsége jut, ami elengedhetetlen a térség békéje szem-  
pontjából. a konferencia aggodalmának adott hangot a továbbra is  
feszült közel-keleti helyzet miatt. /mti, upi, ap/

...-

kk. 73. román kp - tanácskozás

kd/e ki bukarest, 1972. június 2. /mti/

a román kp központi bizottságának székházában pénteken ni-  
colae ceausescu főtitkár elnökletével tanácskozást tartottak,  
a vb és az állandó elnökség tagjai, a kb titkárai, a miniszter-  
tanács elnökhelyettesei, miniszterek, más központi gazdasági és  
állami szervek vezetői, a megyei pártbizottságok titkárai, tár-  
sadalmi és tömegszervezetek vezetői részvételével.

a tanácskozáson megvitatották azokat az intézkedéseket, ame-  
lyeket az rkp 10. kongresszusa irányelveinek magas szinten tör-  
tendő megvalósítása érdekében tesznek, az ország gazdasági és tár-  
sadalmi fejlődése terén. a felszólalók rámutattak: a különböző  
gazdasági ágazatokban lehetőség nyílik arra, hogy határidő előtt  
teljesítsék az idei tervet és az egész ötéves tervet. felszó-  
lalt nicolae ceausescu főtitkár is, aki elemezte a fontosabb  
iparágak helyzetét. rámutatott a fennálló hiányosságokra és hang-  
súlyozta: növelni kell a román ipar fejlesztése és korszerűsíté-  
se ütemét.

...-

20.17/e

- 59 -

kk. 74. nion - kongresszusi vezetők

lb/gi/ok bs w a s h i n g t o n, 1972. június 2./mt1/

nixon elnök pénteken fogadta a szenátus és a képviselőház vezetőit és támogatásukat kérte a moszkvában aláírt szovjet-amerikai egyezmények elfogadtatásához. a 25 perces tanácskozás után ziegler elnöki szóvivő közölte, hogy a törvényhozás vezetőinek nem voltak fenntartásuk az egyezményekkel kapcsolatban, így számítani lehet rá, hogy hamarosan sor kerül a hadászati fegyverkorlátozási szerződés ratifikálására.

az elnök és a kongresszusi vezetők áttekintették az összes megállapodásokat és ezt követően kissinger, az elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója válaszolt a törvényhozók kérdéseire. ziegler hangoztatta, hogy nixon egyebek között nagy jelentőséget tulajdonít a moszkvában aláírt szovjet-amerikai elvi nyilatkozatnak. /ap/ upi/

-...-

kk. 75. rövid hírek

fp/té/e bs

1972. június 2. /mt1/

p á r i z s ; picasso

a párizsi képzőművészeti főiskola pénteken disz doktorává avatta pablo picassot. a 90 esztendő világhírű művész jelenleg a francia rivierán él. /ap/

p á r i z s : környezetvédelmi kiállítás

nemzetközi környezetvédelmi kiállítás nyílt pénteken a francia fővárosban. a kiállítást georges pompidou, francia köztársasági elnök nyitotta meg. /afp/

p á r i z s : hasis

az orly-i repülőtér rendőrsége 45 kilogramm hasist talált két angol és egy kanadai fiatalember poggyászába rejtve. a kábítószert csempészeket, akik afganisztánból érkeztek, a hatóságok őrizetbe vették. /upi/

n y u g a t - b e r l i n : náci per

két második világháborús náci tiszt ellen adtak ki vádiratot pénteken nyugat-berlinben, mert 1942-ben és 43-ban több mint ezer lengyel zsidó lemészárlásában működtek közre. a vádirat szerint a 60 éves johannes baecker és a 67 éves hans kuanbusch egy munkatáborban csecsemők és gyerekek bestiális kivégzésében is részt vett. /reuter/

/folyt.köv./

20.25/e.12

- 60 -

kk. 75. /rövid...folyt./e

c a r a c a s : emberrablás

a „vörös zászló”, elnevezésű venezuelai szélsőséges gerillaszervezet mintegy félmillió font sterlingnek megfelelő összegű váltságdíjat követel a pénteken elrabolt carlos dominguez venezuelai milliomos szabadonbocsátásáért. az emberrablók a milliomos szabadulásának feltételét telefonon közölték a családdal. /reuter/

d u b l i n : tűzhalál

tűz ütött ki pénteken egy kilenctagu család otthonában az írországi ballymoeben. a tragédiát mindössze hárman élték túl: az apa, aki két legkisebb gyermekét hóna alá kapva ki tudott ugrani az ablakon; a mama, négy gyermek és egy nagynéni a lányok közt lelte halálát. /ap/

m o s z k v a : chilei ifjúsági küldöttség

május 15-től moszkvában és taskentben szovjet-chilei ifjúsági barátsági napokat rendeztek. pénteken moszkvában közleményt adtak ki erről az eseményről, amely leszögezi, hogy a szovjet és a chilei ifjúsági szervezetek a két nép barátsága szilárdításának érdekében tovább fejlesztik és erősítik kapcsolataikat. a chilei fiatalok hétfőn utaznak haza. 1973-ban chilében tartanak hasonló barátsági napokat. /taszsz/

-...-

kk. 76. brandt - pártelnökség

fi/va/e bs

b o n n , 1972. június 2. /mt1/

pénteken délután a német szociáldemokrata párt elnöksége willy brandt szövetségi kancellár, pártelnök vezetésével ülést tartott, amelyen a kancellár beszámolt a politikai helyzetről.

brandt kancellár beszédében ismételtén felszólította az ellenzéket, hogy működjenek közre a költségvetési probléma politikai megoldásában, miután a legutóbbi koalíciós tanácskozáson meghívták schiller nyugatnémet gazdasági és pénzügyminiszter erőfeszítései a kiadások csökkentését illetően.

/folyt.köv./

20.30/e.12

- 61 -

kk. 76. /brandt...folyt./e

beszámolójának külpolitikai részében brandt hangsúlyozta, ügyelni kell arra, hogy a keleti szerződésekbe ne magyarázzanak bele olyasmint, ami nem felelne meg e szerződések államközi jellegének és ami az ideológiai álláspontok különbözőségének „elkenésére”, irányulna. óva intett attól is, hogy szűklátókörűen vizsgálják a kölcsönös csapatcsökkentés perspektíváját.

a szovjet-amerikai csúcstalálkozó eredményeiről szólva a nyugatnémet kancellár rámutatott, hogy a szovjet-amerikai elvi nyilatkozat olyan fogalmakat és témákat tartalmaz, amelyekkel kapcsolatban az ellenzék a szerződések első olvasásbeli tárgyalása során órákon át negatív szellemben foglalkozott. tekintettel ezen elvi nyilatkozatra és a salt-megállapodásokra, joggal lehet feltenni a kérdést, hogy mi lett volna a szövetségi köztársaságból, ha hallgatott volna a szerződések ellenzőinek tanácsaira -, mondta brandt.

x x x

az spd parlamenti csoportjának elnöksége vasárnap bonnban összeül, hogy foglalkozzék a parlamentnek a nyári szünetig végzendő munkájával. a vasárnapi tanácskozás fő témája az 1972. évi költségvetés sorsa lesz. /dpa/

...-

kk. 77. salt

lb/g1/e bs                      w a s h i n g t o n , 1972. június 2. /mt1/

a szovjetunió és az egyesült államok között létrejött az elvi megállapodás a hadászati fegyverkorlátozási tárgyalások újabb fordulójáról. a hírt közölve, a washingtoni külügyminisztérium szóvivője nem jelölte meg a következő forduló kezdésének időpontját. /up1/

...-

kk. 81. újabb thaiföldi támaszpont

lb/g1/e bs                      w a s h i n g t o n , 1972. június 2. /mt1/

a pentagon bejelentette, hogy az amerikai légierő rövidesen újabb támaszpontot vesz birtokába thaiföldön. a légierő, amely az indokina elleni légiháború példátlan felfokozása óta már csaknem 1 000 harci gépet vezényelt délkelet-ázsia, bombázóköteteket it guam szigetén, dél-vietnamban és thaiföldön állomásoztatja. thaiföld hat amerikai támaszpontjáról a nap 24 órájában folyamatosan indulnak a gépek a hazafiak elleni támadásokra. az elmúlt hónapban mintegy 5 000 amerikai katona érkezett thaiföldre - valamennyien a légierő kötelékében. /ap/

...-

20.42/e *el*

- 62 -

kk. 78. brüsszeli közgyűlés - bizottsági ülések

pi/nm/e bs                      b r ü s s z e l , 1972. június 2. /mt1/

pirityi sándor, az mti kiküldött tudósítója jelenti brüsszelből:

az európai közvélemény képviselőinek közgyűlése pénteken délután három bizottságra oszolva folytatta a munkát.

a politikai bizottságban, amely az európai biztonság elvi politikai kérdéseit, valamint a leszerelés regionális problémáit tárgyalja, elsősorban nyugat-európai személyiségek fejtették ki véleményüket a kelet-nyugati kapcsolatok legújabb fejleményeiről. itt terjesztette elő elképzeléseit a belga szocialista victor larock, az angol gordon shaffer, itt adott áttekintést az ENSZ-társaságok világszövetségének eddigi bizottsági tárgyú regionális értekezleteiről horace perera, a szövetség főtitkára.

a vita a politikai bizottságban ugyanúgy a késő esti órákba nyult, mint az európai együttműködéssel foglalkozó bizottságban, amelynek péntek délutáni ülésén az egyik legfigyelemre méltóbb előterjesztés szerzője, dr. bognár józsef akadémikus, a magyar tudományos akadémia afro-ázsiai kutató központjának igazgatója elnökölt. ebben a bizottságban kapnak helyet olyan témák, mint a gazdasági együttműködés, az európai fejlődés szociális vonatkozásai és a környezetvédelem.

a közgyűlés harmadik bizottsága a nemzetközi kulturális együttműködésnek azokat a területeit elemzi, amelyek az európai népek jobb kölcsönös megértését, és ezzel az európai békét és együttműködést is szolgálhatják.

pénteken este ülést tartott a brüsszeli közgyűlés elnöksége. a nemzetközi elnökség a tanácskozás okmányainak kidolgozásához határozott meg néhány irányelvet.

szombaton reggel folytatja munkáját a három bizottság.

...-

20.48/e

- 63 -

kk. 79. indiai nemzeti kongresszus párt

ht/té/e bs

d e l h i , 1972. június 2. /mti/

pénteken délhíben befejeződött az indiai nemzeti kongresszus párt országos bizottságának kétnapos ülásszaka.

a nemzetközi helyzetről szóló határozatban az országos bizottság a többi között üdvözölte a moszkvai szovjet-amerikai tárgyalások eredményeit. a határozat a továbbiakban helyesli az indiai kormánynak azt a kezdeményezését, hogy a szubkontinens tartós békéjének megteremtése céljából normalizálja india kapcsolatát pakisztánnal.

az ülásszak javaslatokat fogadott el az indiai ötéves gazdaságfejlesztési terv végrehajtására.

indira gandhi miniszterelnök az ülásszakot berekesztő záróbeszédében hangoztatta, hogy india hatalmas gazdasági és társadalmi átalakulások küszöbén áll és „elő kell készítenünk az alapot az indiai társadalom haladó átszervezésére, különböző programjainak végrehajtására, valamint arra, hogy emeljük a széles tömegek életszínvonalát,.. /taszsz/

---

kk. 80. izraeli kp - agresszió évfordulója

ht/té/e bs

r ó m a , 1972. június 2. /mti/

tel aviv-ból érkezett jelentés szerint az izraeli kommunista párt politikai bizottsága az izraeli agresszió 5. évfordulójával kapcsolatban közzétett nyilatkozatában elítéli az elhódított arab területek további megszállását.

a nyilatkozat szerint izrael népe nem érdekelt abban, hogy veszélyeztesse jövőjét és áldozatok hozzon az arab népek szabadsága elleni imperialista cselszövések, valamint az izraeli uralkodó körök expansionista törekvései érdekében.

a politikai bizottság nyilatkozatában felhívta a békeszerető erőket, hogy fogjanak össze a megszállás elleni küzdelemben, valamint a békéért és a biztonságért vívott harcban.

/folyt.köv./  
20.55/e

x x x

- 64 -

ll

kk. 80. /izraeli kp...folyt./e

izraelből származó értesülések szerint a zsidó védelmi liga jeruzsálemben sajtóértekezletet rendezett, s ezen egy bizonyos schneider fenyegető kirohanásokat intézett az izraeli kommunista párt ellen. kijelentette: a liga levélben követelte az izraeli kp központi bizottságától, hogy halassza el kongresszusát, amelyet június 21-re tűzött ki tel aviv-ban.

az izraeli kp parlamenti csoportja ezzel az arcátlan felhívással kapcsolatban követelte, hogy a parlament sürgősen tűzze napirendre e fasiszta csoport tevékenységének kérdését, mert a liga veszélyezteti a demokráciát és a közbiztonságot az országban.

az izraeli kp parlamenti csoportja egyben követelte a zsidó védelmi liga tevékenységének betiltását. /taszsz/

---

kk. 82. fogadás

olt/e bs

b é c s , 1972. június 2. /mti/

pénteken este bécsben, a magyar nagykövetség épületében kurtán sándor nagykövet fogadást adott ferencsik jános, a magyar állami hangversenyzenekar főzeneigazgatója, a kiváló karmester tiszteletére, aki a „bécsi ünnepi hetek”, programjában nagy sikerrel dirigált. a fogadáson bécs kulturális és zenei életének képviselői jelentek meg.

---

kk. 83. unido tanácsülés

olt/e bs

b é c s , 1972. június 2. /mti/

pénteken a késő esti órákban bécsben befejeződött az unido-nak, az ensz iparfejlesztési szervezetének idei ülásszaka. a 45 tagu tanács mostani ülásszakán elsősorban az unido előtt álló feladatokat vitatták meg. magyarország tagja a tanácsnak, s hazánkat dr. szita jánossal, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkársága vezetőjével az élen delegáció képviselte.

a péntek esti záróülés a vita miatt elhúzódott és későig tartott. a plenáris tanácskozáson a szocialista országok által hazánk részéről benyújtott, a természeti erőforrásokra vonatkozó javaslatot a létrehozandó állandó bizottság hatáskörébe utalták.

/folyt.köv./

21.07/e ll

- 65 -

kk. 83. /unido...folyt./e

a legkevésbé fejlett országok iparosításának támogatására határozatot fogadtak el. ez azt jelenti, hogy az iparosítási segélyprogramoknál megkülönböztetett figyelemmel kell támogatni a „huszonötöket”, - azaz a legkevésbé fejlett 25 államot. a létrehozandó állandó bizottság lényegileg a tanács 45 tagállamának képviselőitől áll majd, s a tervek szerint évenként kétszer ülészik.

jelentős határozat, hogy az unido és az undp, az ensz fejlesztési programja között együttműködést alakítanak ki. a speciális, ipari jellegű segélynyújtásra is fogadtak el elvi határozatot. ezek szerint a fejlődő országokat az igények mérlegelésével rövidlejáratu segélyekkel támogatják, ipari fejlődésük érdekében. a tanács az eddiginél magasabb összegű támogatásra hozott határozatot.

nem történt érdemi döntés az unido legközelebbi rendkívüli konferenciájának időpontjáról. az ensz-közgyűlés elé utalták a döntést, hogy 1974 júniusa és 1975 májusa között mely időpontot jelöl meg a nagyfontosságú rendkívüli konferencia megtartására.

az unido tanácsülésén résztvett magyar küldöttség szombaton délelőtt utazik haza bécsből.

---

kk. 84. közel-kelet

se/g1/e bs

1972. június 2. /mt1/

d a m a s z k u s z

jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet központi bizottságának elnöke júniusban a szovjetunióba látogat -, közölte a tunéziai hírügynökség az al fatah című hetilapra hivatkozva. /tap/

k a i r ó

a szaud-arábiában tartózkodó bhutto pakisztáni elnök pénteken medinába utazott. a dzsiddai rádió jelentése szerint ismét találkozott fejszal királlyal. bhutto előreláthatólag szombaton utazik tovább szomáliába. /mena/

/folyt.köv./

21.12/e

- 66 -

kk. 84. /közel...folyt./e

L o n d o n

a brit kormány jelenleg tanulmányozza libiának azt a kérését, hogy csökkentsék a tripoli brit nagykövetség beosztottainak létszámát -, közölte az angol külügyminisztérium. hírek szerint libia hasonló kéréssel fordult az amerikai, a szovjet, a francia és más országok kormányaihoz is. /ap/

b a g d a d

befejezte hivatalos iraki látogatását és visszautazott egyiptomba el-sazli, az egyiptomi arab köztársaság vezérkari főnöke. elutazása előtt kijelentette, hogy látogatása az iraki és egyiptomi fegyveres erők együttműködésének elmélyítését célozta és a két ország „egyeztette közös erőfeszítéseit,„./ina/

---

kk. 85. bonn - nyugati külügyminiszterek

fi/va/e bs

b o n n , 1972. június 2. /mt1/

maurice schumann francia külügyminiszter pénteken közép-európai idő szerint 18.30 -kor katonai repülőgépen bonnba érkezett. /reuter/

x x x

rogers amerikai és schumann francia külügyminiszter este egyórás megbeszélést tartott.

a tanácskozás után willy brandt nyugatnémet kancellár vacsorán látta vendégül amerikai, angol és francia kollegáját. a vacsorán brandt pohárköszöntőt mondott. ebben köszönetét fejezte ki a három nyugati külügyminiszternek a nyugat-berlinről szóló négyoldalú megállapodás érdekében kifejtett tevékenységükért. - a nyugat-berlini megállapodás az első nagybbszabású siker, amelyet a négy nagyhatalom, nyugat-németország és az ndk közös erőfeszítéssel ért el -, mutatott rá brandt. hozzáfűzte, hogy a négyoldalú megállapodás a válságoktól mentes fejlődés perspektíváját nyitja meg a város számára.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a nyugatnémet kancellár kijelentette azt is, a németek nagyon is tisztában vannak azzal, hogy az egyezmény nem változtat németország megosztottságán. „a fal és a határ továbbra is fennmarad, remélhetjük azonban, hogy elviselhetőbbek lesznek az életkörülmények megosztott hazánkban, és hogy csökken a fegyveres összetűzés veszélye,„. /up1,dpa, ap,afp/

21.20/e

- 67 -

kt. 86. ipc államosítás - 2

se/gi/e bs

washington-london-damaszkusz, 1972. június 2.  
/mti/

anglia arra kérte cento-partnereit, hogy támogassák kártérítési igényét, amellyel az iraq petroleum company iraki és szíriai államosítása miatt lép fel -, jelentette ki pénteken este alec douglas-home brit külügyminiszter. a brit diplomácia vezetője szerint a cento tanácsa, amely csütörtökön és pénteken londonban ülésezett, nem foglalt állást az ipc-államosítás ügyében.

a nemzetközi olajtársaság államosításával kapcsolatban pénteken állást foglalt az egyesült államok külügyminisztériuma. szóvivőjén keresztül közölte, hogy az amerikai kormány reméli, irak „azonnal kellőképpen kártalanítja”, a nyugati olajtársaságot. az amerikai külügyminisztérium sajnálkozását fejezte ki az iraki kormány döntése miatt.

befejezte rövid szíriai látogatását szadun hamadi iraki kőolajipari és bányügyi miniszter, s továbbutazott beirutba. hamadi szíriában találkozott hafez asszad államfővel, s az ipc államosításának különféle vonatkozásairól tárgyalt vele. többek között megbeszélték, milyen intézkedéseket hozzon a két ország annak érdekében, hogy biztosítsák az iraki olaj eljuttatását a földközi-tengeri kikötőkbe.

hamadi beirutban szoliman frangié elnökkel tanácskozik ugyanezekről a kérdésekről. a upi rámutat, hogy az észak-iraki kőolaj szíria és libanon területén át jut el csővezetéken a földközi-tengeri kikötőkbe. /afp, ap, upi, reuter/

L o n d o n

a legfrissebb jelentés szerint az iraq petroleum company kész bármikor tárgyalni a bagdadi kormánnyal az államosítás ügyében. /afp/

---

21.28/e

-68-

kt. 87. észak-írország - 2

fp/e bs

b e l f a s t , 1972. június 2. /mti/

több bomba robbant pénteken észak-írország különböző térségeiben. robbanás röpitett a levegőbe londonderryben egy rendőrt szállító tehergépkocsit; a merénylet során két rendőr és egy polgári személy súlyosan megsérült.

a nap folyamán halálos áldozatokról is érkezett jelentés. két angol katonát ölt meg egy akna. így az észak-írországban állomásozó angol katonák veszteséglistájára felkerült a 72. és a 73. név, s a három éve tartó véres összecsapások halottainak száma 359-re emelkedett. /upi/

---

kk. 88. osztrák árvízhelyzet - 2

olt/e bs

b é c s , 1972. június 2. /mti/

pénteken délután ismét esett az eső stájerországban, ahol az utóbbi napok kiadós esőzéseit követően a patakok és folyók vízszintje jelentősen megemelkedett. estig leibnitznél nyolc milliméter csapadék hullott. spielfeldnél is volt esőzés és emiatt ehrenhause irányában a kisebb forgalmú utak járhatatlanok. a mura spielfeldnél és radkersburgnál tartja magas vízszintjét. a péntek délutáni csapadék miatt a folyó vízszintje valószínűleg tovább emelkedik.

---

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk. 89. nyugat-berlini szenátus - ndk

fi/gi/e bs

b e r l i n , 1972. június 2. /mti/

az afp jelenti:

az utolsó pillanatban nehézségek támadtak a nyugat-berlini szenátus és az ndk között a területcserével kapcsolatos bizonyos szövegek megfogalmazásával kapcsolatban. a két félnek szombaton délig, a négyoldalu megállapodás szövegének aláírásáig feltétlenül meg kell állapodnia. az ndk fővárosában a péntek esti órákban ezért újabb találkozóra kerül sor. az ndk-beli látogatási jogokkal kapcsolatos egyes „gyakorlati kérdéseket”, is tisztázni kell, de ezeket „nem lesz túlságosan nehéz”, megoldani -, jelentették ki a nyugat-berlini szenátushoz közelálló körökben. /afp/

21.43/e

---

- 69 -

2145

kk. 90. külpolitikai híreink jegyzéke 15.00 órától zárásig

e-ju/bs

1972. június 2./mti/

47. brezsnyev üzenete az európa fórum résztvevőihöz
48. vietnam
49. brüsszeli közgyűlés - nyitóülés /részletes/
50. hősök napja bulgáriában
51. tito látogatása - izvesztyija
52. földközi tenger - komüniszt
53. ciprus - püspökök
54. japán - háboruellenes tiltakozás
55. svoboda - bolgár parlamenti küldöttség
56. rogers
57. rövid hírek  
bukarest: szovjet nagykövet  
yaoundé: új alkotmány  
új delhi: alsóház  
erfurt: boros béla
58. castro - kubai visszhang
59. nato - nszk lapszemle
60. izrael - libanon
61. kreisky nyilatkozat
62. allon szidki nyilatkozatáról /szerk.táj./
63. bengália - malaysia
64. waldheim üzenete
65. kim ir szen nyilatkozata
66. nyugat-berlin - aláírás
67. ipc - államosítás
68. környezetvédelmi konferencia /részben szerk.táj/
69. szovjetunió - egyesült államok - meteorológiai együttműködés
70. home és callaghan bonnban
71. francia-belga tárgyalások
72. cento - záróközlemény
73. román kp - tanácskozás
74. nixon - kongresszusi vezetők
75. rövid hírek  
párizs: picasso  
párizs: környezetvédelmi kiállítás  
párizs: hasis  
nyugat-berlin: náci per  
caracas: emberrablás  
dublin: tűzhalál  
moszkva: chilei ifjúsági küldöttség
76. brandt - pártelnökség

/folyt.köv./

22.07/e

- 70 -

kk. 90. /hírjegyzék...folyt./e

77. salt
78. brüsszeli közgyűlés - bizottsági ülések
79. indiai nemzeti kongresszus párt
80. izraeli kp - agresszió évfordulója
81. újabb thaiföldi támaszpont
82. fogadás
83. unido tanácsülés
84. közel-kelet
85. bonn - nyugati külügyminiszterek /részben szerk.táj./
86. ipc - államosítás - 2
87. észak-írország - 2
88. osztrák árvízhelyzet - 2
89. nyugat-berlini szenátus - ndk /szerk.táj./
90. hírjegyzék

---

- v é g e -

22.12/e

-71-

# MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti külföldi hírek

1972. június 3./szombat/

kk 1. várható

by/um sn

nyugat-berlin

a négyhatalmi egyezmény aláírása /11.30/

bonn

gromiko látogatása . este diszvacsona  
a ratifikációs okmányok kicserélése

brüsszel

európa-fórum

mogadiscio

bhutto látogatóba érkezik

tampere

szociáldemokrata kongresszus

peking

royle látogatása

róma

leone elnök kormányalakítási konzultációja

ensz

waldheim stockholmba utazik

san josé

esküdt-tanácskozás angela davis perében

-.-

- 1 -

7.10/um